

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉGO ÉS KIADÓHIVATAL
JÓZSEF KIR. HERCEG-UTCA 1. TEL.: 7-88

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY HÓRA... 35.000 K
EGYES SZÁM ÁRA ..... 1.500 K

Adómérséklés

Bud pénzügyminiszter betérjesszette az adómérséklésről szóló javaslatot, mely bizonyára a legszélesebb körök meglegedését és megnyugtatását fogja eredményezni. Hiába nevezték el ezt a javaslatot kortesjavaslatnak, ez a furesa beállítás nem veszi el fontosságát annak a ténynek, hogy az adómérséklés óriási összeggel enyhíti a lakosság terheit és óriási összeget bocsájt vissza a gazdasági élet retortáiba.

Kortesjavaslat volna?! Mégis csak furesa feltevés. Egész éven keresztül sürgették — minden oldalon az adómérséklést és most mikor végre elérkezik az ideje és elkészül vele a pénzügyminiszter, akkor egyszerre nem lenne más, mint korteskedés?! Elmondhatjuk hogy csak mentül több ilyen korteskedésben legyen részünk. Vagy talán a szélső ellenzékiek azt szeretnék, ha nem terjesztették volna be ezt a javaslatot. No ezt már meg se akarjuk elképzelni.

Egy bizonyos és ezt úgy politikai, mint gazdasági körökben megállapítják, hogy az a pénzügyi exposé, amelyet a pénzügyminiszter a mai napon mondott, igen élesen tárja fel az ország gazdasági helyzetének javuló tendenciáját és azt a szociális gondoskodást, amellyel éppen a kis ekzisztenciákat védeni akarja. Maga az a tény, hogy a lisztnél mérsékli, a kenyérenél pedig teljesen megszünteti a forgalmi adót s hogy a kereseti adó minimumát jelentősen emeli és hogy a házadót leszállítja, az illetékadót csökkentti, egymagában olyan tény, amely kétségtelenné teszi, hogy a kormány teljes megértéssel akarja megoldani a nehéz gazdasági problémákat.

Hogy az adómérséklésről szóló törvényjavaslat tárgyalás alá kerül-e, ebben a pillanatban bizonytalan. Tény azonban az, hogy a kormány az adómérsékléseket meg akarja valósítani és amennyiben bármilyen technikai akadály volna annak, hogy a kérdés törvényhozásilag rendeztesse, rendeleti úton fogja a kormány életbeléptetni az adómérséklésre vonatkozó intézkedéseit.

Általában megállapítható, hogy az adómérséklésekre vonatkozóan elhangzott hivatalos kormánynyilatkozatok a nemzetgyűlés jelentős nagy többségében megnyugvást kellettek és a mérsékelt ellenzék köreiből is jó hatást gyakoroltak.

Ez a jó hatás fog mutatkozni az országban is, mert egy jobb jövő hajnalát jelenti, — amikor nem megy el minden adóba, hanem a polgári munka megtalálja a maga igazságát. A pénz stabilizációja mellett az adók mérséklése olyan eredmény, mely a fejlődés újabb stábiához viszi a gazdasági életet.

Vass miniszter Szombathelyen arról beszélt, hogy meg kell fontolni a házfelosztás dolgát

Azt hiszi, hogy Bethlen már meg is gondolta a kérdést — A polgárság összefogásának szükségét hangoztatta

Szombathely, nov. 11. Szombathely város felbuzgózva, ünnepi hangulatban fogadta ma délelőtti díszpolgárát, Vass József népjóléti minisztert.

Délután fél 4 órakor kezdődött az a közgyűlés, amelyen felavatták Szombathely újjáépített városházát és átadták Vass népjóléti miniszternek a város díszpolgárságáról szóló oklevelet. A felavató ünnepély után Kiskos István polgármester méltatta Vass Józsefnek a városért és intézményeinek fejlesztése érdekében kifejtett munkásságát, amelynek elismeréseképpen a város egyhangú lelkesedéssel díszpolgárává választotta.

Vass miniszter köszönetet mondva díszpolgárrá történt megválasztásáért, gondolatokban gazdag beszédben méltatta a polgár fogalmát jogi és kulturális szempontból. *A polgár igazi fogalmának — mondotta — mélyen kell gyökereznie a nemzet életében, mert csak így szolgálhatja az igazi nemzeti civilizációt.*

A püspöki várban adott tea után este a Sabária dísztermében Vass miniszter tízóraire 300 terítéses vacsora volt, amelyen számos felköszöntő hangzott el. Vass miniszter az öt felköszöntő beszédjére válaszolva, rámutatott arra, hogy a magyar föld mindig külön állt a világban, ezért is neveztek magyar Glóbusnak. *Előbb-utóbb politikai zivatarok mennek keresztül a nemzetben, akkor, amikor a parlamentet újból választja meg.*

Felkiáltások: Eljén Vass József, Szombathely képviselője!

Vass József: Felszólalását egyetlen mondatban foglalhatja össze: *Elővigyázat! Rendkívül nagy felelősséget von magára a kormány akkor, ha most felosztja a törvényhozó testületet, még mielőtt annak mandátuma lejárna. Meg kell fontolni a dolgot és azt hiszi: Bethlen miniszterelnök már meg is gondolta a kérdést és ő (Vass) elébe akar harangozni azoknak az eseményeknek, amelyek esetleg bekövetkeznek. A nemzet még mindig tragikus órákat él, ezért szeretné minden magyar polgárülébe harsogni: elővigyázat. Azt az áramlatot, amely a nemzeti lélek medrében halad, támogatnia kell minden polgárnak és szembe kell fordulni azokkal a áramlatokkal, amelyek ezt keresztelni igyekeznek. Ezért kiáltja a nemzet minden polgára felé: Polgárok, titektek felelőtlenségeit és cselekedeteket kell ennek a nemzet*

áramlatnak a kérdésében. Ha a polgárság összefog, összeszedi minden erejét, akkor olyan rettenetes erő fog előállni, amely minden más áramlatot megsemmisít. Ez egy kalapács, amellyel a polgárság összetörheti az olyan áramlatot, amely 1918 októberét hozta magával és figyelmezteti azokat, akik a keresztelő áramlatot irányítják, hogy a kalapács alá kerülhetnek. *A polgárság összefogásának eredményére és sikerére írtette pohárát.*

A miniszter és kísérete az éjjeli vonattal visszautaztak Budapestre.

Kombinációk az új választásról

Budapestről jelentik: A választások teminusról még mindig különböző hírek terjednek. Igen sokan vannak, akik már a pontos dátumot akarják tudni arra vonatkozóan, — hogy mikor oszlatják fel a nemzetgyűlést, mikor írják ki a választásokot, mikor lesznek pótválasztások, sőt azt is, hogy mikorra hívják össze az új országgyűlést.

Beavatott helyről nyert értesüléseink szerint a választások tekintetében még semmiféle döntés nincsen. Az elterjedt hírek szerint *jövő hét elején oszlatják fel a Házat és december közepén történnének meg először a vidéken és egy nappal a vidéki választások után a törvényhatóságokban a választások.*

A ház felosztását már most esütörtökre vagy péntekre is jósolták, a pénteki terminust azonban azért sem tartják elfogadhatónak, — mert Zsitvay Tibor, a nemzetgyűlés elnöke kijelentette, hogy vagy szombaton, vagy hétfőn nem lesz ülés. Erre vonatkozóan még nincs megállapodás és az egységes párt elnökével, valamint a miniszterelnökkel fog tanácskozni, hogy a pénteki ülés napirendjén e tekintetben milyen javaslatot tegyen. Több javaslat és mentelmi ügy van, amely a Házat foglalkoztathatja, míg a bizottság az adócsökkentésről szóló javaslatot letárgyalja.

Bethlen István gróf miniszterelnök egyébként esütörtökön nem jelenhet meg a Házban, mert az a fogbetegsége, amely miatt néhány héttel ezelőtt is már gyengélkedett, ismét kiújult. Erre való tekintettel orvosai azt tanácsolták, hogy otthon maradjon, amíg teljesen meg nem gyógyul. A Házba később érkezett jelentések szerint a miniszterelnök lázas éven-

nek következtében az egységes párt esti értekezletén nem vehetett részt.

Ennek dacára Bethlen miniszterelnök este fogadta a miniszterelnökségi palotában Isaák Gyula főispán vezetésével megjelent hevesvármegyei küldöttséget, amely átnyújtotta Eger városának és Hevesvármegye valamennyi községének díszpolgári oklevelét. A küldöttségben részt vett Mayer János földművelésügyi miniszter is.

Azután a miniszterelnök a eszgeri, majd pedig a récei küldöttséget fogadta, amelyek szintén a miniszterelnök díszpolgárságáról szóló oklevelet nyújtottak át.

A miniszterelnök meleg szavakkal köszönte meg polgártársainak kitüntető bizalmát.

Almássy a vidéki küldöttséghez: „Rövidesen meg fogjuk Önöket látogatni“

Budapest, november 11. Az Egységspárt esütörtök esti értekezlete után pártvacsora volt, amelyen számos felköszöntő hangzott el. A vacsorán résztvettek azok a küldöttségek is, amelyek mi délután és az esti folyamán díszpolgári oklevelekkel keresték fel a miniszterelnököt. A küldöttségek tagjait Mayer János földművelésügyi miniszter üdvözölte a miniszterelnök nevében is.

Kálmán Jenő Drehr Imre államtitkárt köszöntötte fel.

Almássy László az Egységspárt nevében üdvözölte a vidéki küldöttségeket. *Önök idejöttek ma mi köztünk, mi rövidesen meg fogjuk Önöket látogatni, hogy itéletet mondjanak munkásságunk felett. Az Egységspárt ma az ország boldogulásának alapját képezi és biztosítékot nyújt abban az irányban, hogy politikai rendelkezések nem fognak a jövőben bekövetkezni.*

A balpárt értekez'ete

Budapest, november 11. Az egysült balpárt fővárosi pártvezetői ma este kerületi értekezletet tartottak. Mindenek előtt a megjelentek tájékoztatták a fővárosi polgárságot a vidéki jelölésekről.

A fővárosi jelölések dolgában meg egyezés — értesüléseink szerint — azért nem jött létre, mert a jelöltek között nagy volt a versengés, hogy ki kerüljön a lista élére.

A balpárt körében egyébként ma igen pesszimistikus volt a hangulat és a kormányt okolták azért, miszerint a választások kérdésében még eddig nem tett konkrét nyilatkozatot.

Gömbös azt mondja, hogy háboru van

A fajvédő párt esütörtök este vacsorát rendezett. — A vacsorán Eckhardt Tibor mondott nagyobb beszédet és fejtette ki a párt programját. Kijelentette, hogy a párt semmit sem ad fel kereszténység-

ből és nemzeti intranzigenciájából. Ezt a programot azonban agrár-alapon kell megszervezni. Támadta Vass Józsefnek azt a kijelentését, hogy a zsidók egyenjogú polgárok.

A nagyszámú közönség Gömbös Gyulát is akarta ezután hallani, aki azonban csak ennyit mondott: — *Háboru van, nem beszélek, — ilyenkor a hadvezérnek cselekednie kell.*

Diszpolgári oklevelek átadása

Budapest, nov. 11. Mayer János földművelésügyi miniszter ma este a kormánypárt klubhelyiségében Sopron, továbbá Vásárosnamény küldöttségét fogadta, amely Bethlen miniszterelnöknek kívánta a diszpolgárat átadni. Mayer János rámutatott arra, hogy a miniszterelnök személyesen szeretne volna átvenni a diszpolgári okleveleket, sajnos azonban, egészségi okok ebben megakadályozták és őt kérte fel közönséges tolmácsolására.

Negyven millió pengőre menő adómérséklést jelentett be Bud pénzügyminiszter

Fontos kijelentések a tisztviselők és nyugdíjasok helyzetének javításáról

Budapest, nov. 11. A nemzetgyűlés mai ülésén harmadszori olvasásban is elfogadták a felsőházi javaslatot.

Ezután Bud pénzügyminiszter nagy beszéd kíséretében törvényjavaslatot terjesztett be az adó és illetékek mérsékléséről. Beszédében rámutatott arra, hogy a kormány minden alkalmat felhasznál, hogy a terheken könnyítsen. A megoldásra váró problémáknak nagy tömegével állunk szemben, amelyeknél figyelemmel kell lenni az ország teljesítőképességének határára. *Kijelenti, hogy a tisztviselő kérdésben akkor érünk el teljes megoldásra, ha a tisztviselői illetmények a békebeli színvonalra emelkednek.* Hasonló megoldásra váró kérdés a nyugdíjasok ügye. Ezekkel a kérdésekkel akkor tudunk foglalkozni, ha sikerül a takarékoskosságot erőteljesebben megvalósítani és ha látjuk, hogy az ország gazdasági fejlődése hova vezet. — *A tisztviselői lakbéréket is megfelelő színvonalra kell emelni.* Ma a szociális kérdéseknek egész tömege vár megoldásra. Takarékoskosságot szemponjtjából a közigazgatási és bírói eljárásokat is egyszerűsíteni fogják.

A miniszter ezután ismertette a tervezett tehercsökkentéseket. — *A mezőgazdaság nehéz helyzetére való tekintettel leszállították a szorzó számot és ez a földadónál 8 millió pengő csökkenést jelent.*

— *A házádot sem lehet fenntartani.* A fővárosban 24 százalékról 20 százalékra, a vidéki városokban 20 százalékról 18 százalékra, a falvakban pedig 15 százalékra szállították le a házádot. *A házádot mentességet továbbra is fent kívánja tartani és megadja mindazoknak, akik 1920-ig építkeztek.* — *A tatarozási kedvezményt még egy évig fenntartja.*

— *A kereseti adónál a minimumot 720 pengőre emeli fel.* A jövődelmi adónál nem tervez lényegesebb intőzkedést, a minimumot azonban telemelik. *Fozel a több-*

Eger városának 8 tagu küldöttsége tisztelt ma este az Egységes Párt klubhelyiségében Klebelsberg kultuszminiszter előtt, hogy átnyújtsa neki Eger város diszpolgári oklevelét.

Klebelsberg kultuszminiszter köszönő beszédében kiemelte Eger nagy kulturális erejét és épen amikor a nyár folyamán itt tartózkodott porosz kollégája, levitte őt Egerbe, mert ezzel akarta dokumentálni, hogy Magyarország vidéki városai milyen nagy a kulturális élet.

Szabó Dezső mint képviselőjelölt

A Független Nemzeti Demokratapárt vezetője felkérte Szabó Dezső író, hogy vállalja el a győri jelöltséget. Szabó Dezső kijelentette, hogy elvben hajlandó a jelöltséget vállalni, de végleges döntését a győri polgárság vezetőivel folytatott tanácskozásoktól teszi függővé.

lam megteszi kötelességét a kamatleszállítás terén, a pénzintézeteknek is erősebben kell haladni ezen a téren.

A miniszter beszédét a jobboldalon és a középben nagy tetszéssel fogadták.

Ezután a Meffer-rel kötendő szerződés becikkelyezéséről szóló javaslat tárgyalására tért át a Ház.

Várnay Dániel tiltakozik az ily nagymértékű szubvencionálás ellen. — *A javaslatot nem fogadják el.*

Az elnök a vitát megszakította ezután és javasolta, hogy a legkö-

zelebbi ülést holnap tartsák a mai napirenddel. Ezzel szemben Szabó Imre azt indítványozta, hogy a holnapi ülés napirendjére első pontként az adómérséklésről beterjesztett javaslat tárgyalását tűzzék ki.

Az elnök rámutatva arra, hogy a házszabályok értelmében a nemzetgyűlés csak bizottságilag letárgyalta javaslattal foglalkozik, nem bocsátotta szavazásra Szabó Imre indítványát és az elnöki javaslatot — *miután nem támadták meg — elfogadottnak jelentette ki.*

Ezzel az ülés 2 órakor véget ért.

Az evangélikusok budapesti közgyűlésén Farkas debreceni lelkész beszédébe belekiabált egy ismeretlen ember

Farkas Győző Baltazár püspök üdvözlését tolmácsolta, ekkor történt a bántó közbeszólás

Budapestről jelentik: Szokatlannal nagy látogatottság mellett tartotta meg az evangélikus egyház egyetemes közgyűlését, — majd a Deák-téri templomban Geduly Henrik püspök prédikációja nyitotta meg. Magán a gyűlésen Radvánszky Albert báró egyetemes felügyelő mondott nagyszabású elnöki megnyitót, amelyben egyebek közt a következőket mondta:

— *Az evangélikus egyház, mint minden egyéb vallásfelekezettel, úgy a katolikus egyházzal szemben is rokonérzettel viseltetik és a katolikusokat illetőleg a megbecsülés álláspontját foglalja el.* — Ilyen körülmények között csak sajnálatos lehet, hogy a közelmúltban jelenségek mutatkoztak, amelyek az evangélikus egyház méltóságát és az evangélikusok vallásos meggyőződését sértik. Megfigyelésem szerint ezek a támadások nem annyira a hazai római katolicizmus talajából sarjadtak, mint inkább bizonyos külföldről jövő irányításra vezethetők vissza.

— *Evangélikus részről kifejezem a komoly békeség-törekvés készségét és megállapítom, hogy a magyarországi protestantizmus megbecsülésére nemcsak ezeknek a vallásfelekezeteknek nemzeti múltja és jelene, de a keresztyénység egyetemes érdeke is kell, hogy ösztönözze a hazai római katolicizmus felelős tényezőit.*

— *A kultuszminiszter a haza minden igaz magyar és jó keresztyén polgárának hálás elismerésére számíthat azért a fáradozásáért, amellyel az egyes keresztyén egyházak között mutatkozó félreértések kiküszöbölésére törekszik és a felekezeti béke érdekében a kölcsönös méltányosság gyakorlására alkalmas légkört igyekszik teremteni.*

A nagy tapsal fogadott beszéd után Duszik Lajos miskolci lelkész emelkedett szólásra. Feszült figyelem fogadta a beszédet, mert mindenki azt hitte, hogy Duszik a numerus klauszum fogja szőnyegre hozni. De nem ez történt. Duszik az evangélikus egyház felsőházi sérelmét tette szóvá. Mélységes fájdalommal kell tehát megállapítania, — *mondotta — hogy a nemzetgyűlésen sérelem érte az evangélikus egyházat.*

— *Két zsidó rabbi miatt!* — *Kiáltotta most közbe az egyik sarokból egy magistermetű férfi, aki szürke felöltőjében élesen kiírt a fekete ruhás papok és világi funkcionáriusok nagy tömegéből. A közgyűlés közönsége meglepődve fordult a közbekiáltó felé. Csakhamar kitűnt, hogy senki sem ismeri a szürke fel-*

öltős férfit. Maga Radvánszky báró is idegesen, hosszasan nézte a szokatlannal éleshangú közbekiáltót. Egyedül Duszik lelkész nem zavartatta magát. Azt javasolja, hogy küldöttség járuljon a kormányzó elé, amely azt kérelmezzé, hogy hamar valamennyi evangélikus püspök és egyházi felügyelő nem lehet tagja a felsőháznak, legalább jogfosztás ne érje az evangélikus egyházat. Maradjon meg a hat felsőházi tagsága.

Lelkes helyesléssel kísérte a közgyűlés Duszik lelkész valamennyi kijelentését. Utána Farkas Győző debreceni evangélikus lelkész szólalt fel. *Üdvözlöt hoz — mondta — Baltazár püspöktől.*

— *Nem vagyunk kíváncsi rá! — harsogta megint ugyanaz a szürke felöltős férfi. — Nem vagyunk kíváncsiak Baltazárra!*

Nagy lármá kerekedett a sértő közbekiáltásra. A terem minden pontján kiabálni kezdtek a közgyűlési tagok. Eljénesték Baltazárt, csendet követelték a szónok részére. Majd zúgó taps jelezte, hogy az evangélikusok egyetemes közgyűlése visszautasítja a Baltazárt érintő bántó közbekiáltást. Olyan tüntető volt a közgyűlés Baltazár melletti állásfoglalása, hogy a szürke felöltős férfi jónak látta elhagyni a közgyűlési termet.

Többen érdeklődni kezdtek a kiáltó iránt, de senki sem tudott róla felvilágosítást adni.

A közgyűlés a kellemetlen intermezzó után gyors tempóban letárgyalta a harminc pontból álló napirendet. Jóformán csak az előadók beszéltek. Még a Baldási-alapítvány kérdésében sem volt vita.

Katolikusok állásfoglalása

Sopron, nov. 11. A szanyi római kath. esperesi kerületi gyűlésen ma állást foglaltak Baltazár Dezső ref. püspök ismeretes debreceni beszéde ellen.

Budapestről jelentik: Ma délután tízenegy órakor a Szentkirályi uca 23. számú ház III. emeletére felzsaladt egy 25—27 éves jóöltözött fiatalember s mielőtt megakadályozhatták volna, keresztülvetette magát a korridor rácsoszatán. A szerencsétlen fiatalember a következő pillanatban ösztört tárogokkal, eszméletlenül terült el az udvar kövezetén.

Az esetről azonnal értesítették a mentőket, de mire azok megérkeztek, az ismeretlen öngyilkos meghalt.

A kétezer holdon gazdálkodó Tisza Imre megdőbentő tragédiája

Szomorú részletek egy kiváló jellemű nagybirtokos anyagi leromlásából, melyek az öngyilkosságba kergették Püspökladány első polgárát

Az Agricola összeomlása sodorta anyagi romlásba Tisza Imrét is

(Kiküldött munkatársunktól.) Hétfőn reggel 7 órakor történt, hogy Tisza Imre, 60 éves püspökladányi nagybirtokos bezárkózott gazdasági udvarának egyik magtárépületébe s vadászfegyverével szájába lőtt. Ugy találtak rá, a felismerhetlenségig szétroncsolt fejjel, hatalmas vértócsában heverve. A kilőtt vadászfegyvert kezében szorongatta, a halottak acélerejű merevségével, a zsebében pedig pár sornyi bucsúírás várt elolvasásra.

A borzalmas öngyilkosság híre, — amint azt tegnapi számunkban jelentettük, — csak szerdán este jutott el Debrecenbe s így munkatársunknak csak tegnap volt alkalma kitutazni a tragikus öngyilkosság színhelyére, hogy az alábbiakban számoljon be a borzalmas öngyilkosság részleteiről s előzményeiről.

Püspökladányon nagyvásár van s mégis mindenki a község első polgárának és a környék egyik leggazdagabb földesurának: Tisza Imrének öngyilkosságáról beszél.

A püspökladányi Tisza család

Bent a község szívében hatalmas, szürkére festett, uri ház nyújtózkodik a permeterző esőben. Még a 60-as években építette Tisza Imre édesapja, aki a Felvidékről származott Püspökladányba. Az öreg ur 1905-ben halt meg, 72 éves korában. Az ő lányát vette feleségül néhai Erőss Lajos, debreceni ref. püspök.

A most öngyilkossá lett Tisza Imre már édesapja életében kezelte a hatalmas vagyont, mely állott egy 1700 holdas vallásalapítványi birtokból, 400 hold saját földből, 20 hold szőlőből, nagy jószágállományból és teljes gazdasági berendezésből.

A vasakaratu ember

Tisza Imre maga volt a vasakaratu — mondogatták a községben. Megkíséreljük a püspökladányiak bemondata és a család barátaitól nyert információk alapján megrajzolni Tisza Imre portréját.

Hatalmas termetű, makkegészséges, régi vágású magyar ur. Egyik szemét kilőtték egy vadászaton. Telen-nyáron reggel 3 órakor kelt. Megvizsgált minden kiinduló jószágot, szekeret. Szántás, vetés aratás idején hajnalról alkonyatig a földiken volt. Jobban bírta a munkát, mint akár-melyik béres.

1919-ben elfogták a vörösök tizenkét társával tusként tartották a püspökladányi járásbíróház épületében. Tíz napi fogság után agyon akarták lőni. Két óra haladékot kért. Megadták, de egy óra múlva már a románok eresztették ki — társaival együtt, de csak azért, hogy teljesen kirabolják. A románok elvitték Tisza Imre minden jószágát, gabonáját, takarmányát, gazdasági gépeit, csak a csupasz föld maradt meg s a családi butorok.

Mi kergette öngyilkosságba Tisza Imrét?

Érthető megdőbentést keltett az öngyilkosság híre, mert az egész környék ismerte Tisza Imre tekintélyes

vagyonát, hatalmas munkabírását s családjára iránti rajongását (özvegy feleségén kívül négy felnőtt fiút és egy nagy leányt hagyott hátra).

Voltak, akik pilanatnyi elhatározás kényszere alatt elkövetett cselekedetnek tudták be az öngyilkosságot. Erre azonban rácsófol az elhunyt vasakaratu jelleme, szófukar, hüvös józansága.

Vasakaratuán kívül a föld végtelen szeretete jellemezte Tisza Imrét s éppen az ősi földhöz való ragaszkodás kergette a halálba.

Ehhez azonban ismerni kell az előzményeket.

Román fosztogatás után Agricola részv.-társaság

Megemlítettük már cikkünkben, — hogy a románok ugyszólván teljesen kifosztották Tisza Imrét minden ingó vagyonából. A gazdasági berendezés, vetőmag és jószágállomány nélkül maradt hatalmas birtok talpraállítása mérhetetlen fáradságot követelt a vörös rémségek által megviselt embertől. A legnagyobb nehézségeket azonban a bizonytalan gazdasági viszonyok okozták. A megalázott ország dermedt gazdasági és pénzügyi viszonyai lehetetlenné tették minden reális tervet, amely külső kölcsön segítség alakjában jöhetett volna — a román rablás és fosztogatás révén — ebek harmincadjára jutott birtok megmentésére.

Tisza Imre megkísérelte a szinte lehetetlent: önön erejéből talpraállítani a szétzilált birtokot.

Valóságos legendákat tudnak arról a tulfeszített, emberfölötti munkáról a püspökladányiak, amelybe Tisza Imre vetette bele magát. Esőben, hóban, sárban, kora reggeltől késő estig járta földjeit, maga is segített a munkában, számontartott minden szöveget, irányított, parancsolt. — De mindez hiábavaló volt, mert a naponta váltakozó buzaárfolyamok elvitték minden kis hasznát, a nagy-kiterjedésű vallásalapítványi földeket is bérülő Tisza Imre elől, akinek az akkori idők gazdasági rendje szerint buzaválatában kellett fizetnie a hatalmas bérösszeget.

Az Agricola r.-t. szép tervei és bukása

Ekkor jelent meg a látbatáron az Agricola részvénytársaság, melynek elnökéül az azóta vagyonilag teljesen tönkrement s elhalt Hir György nemzeti gyűlési képviselőt választották meg.

Igen sok vagyon pusztulását hozta magával ez a részvénytársaság, melyet megalakulásakor valóságos hozsammával fogadtak a gazdák, különösen pedig a földbérlők.

Egyéb sok hangzatos terv között a legszebbek közé tartozott, hogy az Agricola buzaválatában fogja konzerválni a gazdák vagyonát, sőt ennél egy lépéssel tovább ment az Agricola. Kötelezettséget vállalt a bérlőknel, hogy a nála konzervált buza-mennyiség ellenében, idejében kifizeti a bérösszeget, — a mindenkori napi tőzsdei árfolyam szerint.

Tisza Imrét is megtévesztették ezek

a hangzatos, szép, papirostervek. — Ezen a réven akarta biztosítani magát a váltakozó buzaárfolyam meglepetései ellen. Tizennyolc vagon buzát kötött le az Agricolánál. És ez a 18 vagon buza az utolsó szemig elvesszett az Agricola három évvel ezelőtt beállott bukásakor. De nemcsak Tisza Imre buzája vészett oda, hanem Hir György és száz meg száz gazda és bérülő vagyonát nyelte el a gyászos emlékü részvénytársaság.

Napi egy millió rezi

Tisza Imre egy milliárd koronát vesztett az Agricolán és itt kezdődik Tisza Imre tulajdonképeni kálváriája. A 18 vagon buza odaveszett és nem volt rendezve a nagykiterjedésű vallásalapítványi földek bérösszege. Erre a célra körülbelül egy milliárdnyi kölcsönt kellett felvennie Tisza Imrének. Nagy és keserves sor az ilyesmi. Tisza Imre fizetett, folyton csak fizetett, míg azután az utóbbi időkben körülbelül 2 és fél millióra ment fel az összeg, amivel Tisza Imre véglegesen rendezhette volna ügyeit.

Ilyen fantasztikus összeget mai napság előteremteni szinte lehetetlen. Tisza Imrének tehát fizetnie kellett, hónapok óta napi egymillió koronát.

„A Medgyest ne adjátok el, egyszerűen temessetek“

Vasakaratu jellemnek mondják Tisza Imrét, aki vasakaraturól talán élete utolsó óráiban tett leginkább tanuságot. Vasárnap este még vendégség volt náluk. Szokás szerint összejöttek a család barátai; nevetgéltek, beszélgettek. Tisza Imre jókedvet mutatott.

Kedélyes borozgatás közben szó került anyagi dolgokra is. Tisza Imre ceruzát és papírt vett elő s egyik legjobb barátjával számított, hogy ha minden adósságát rendezi, még akkor is megmarad kedvence tanyája — a 200 holdas Medgyes.

Éjjel 12 órakor bucsúztak a család barátai. Az egyik barátjától így bucsúzott Tisza Imre: *Háiba, komám, nincs már annyi hátra az életünkben, mint amennyi volt. De ezt nevetve mondta.*

Hétfőn reggel fél 7 órakor látták utoljára. Senki sem sejtette, hogy egy órán belül már szétroncsolt fejjel fogják találni. Jellemző erre a vasakaratu emberre, hogy életének utolsó öt percét arra használta fel, hogy béreseinek intézkedéseket adjon ki. Egyik béresét összeszidta, — hogy miért hagyja a földön lógni a korékkötő láncot. Ez volt az utolsó szava.

Sógora, Balogh Gyula, ceglédi ref. lelkész, aki éppen vendégségben volt, fedezte fel az öngyilkosságot. Balogh Gyula reggel kocsiával kiment a temetőbe, hogy koszorút helyezzen az anyósa sírjára. Hét órakor érkezett vissza a temetőből. Mikor áthaladtak a kapun, a kocsi figyelmeztette, hogy különös dobbanást hallott. A ló patája volt, — tért napi-

rendre a dolog felett Balogh Gyula. Fél 8-kor keresni kezdte a sógorát. Gyanús lett neki a magtár épület belülről bereteszelt ajtaja. Feltörték. Ott fekiúdt Tisza Imre, vérbefagyva, a felismerhetlenségig szétroncsolt fejjel, a kezében Pieper rendszerű vadászfegyverét szorongatta. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy sörétes tölténnyel lőtt a szájába.

Bucúsurait egy a zsebében levő újság margójára írta ceruzával. Ezt a két sort: „A Medgyest ne adjátok el. Egyszerűen temessetek“.

Az árván maradt család

Tisza Imre 26 évi házasság után özvegyen maradt feleségét, sz. Nagy Piroskát, négy fiát és nagy leányát hagyta hátra. A legidősebb fiú, Imre 23 éves, gazdasági akadémiát és közgazdasági egyetemet végzett. László 22 éves, műegyetemi hallgató. István 20 éves, felsőipariskolába jár. Kálmán 11 éves, I. gimnazista. Piroska leánya 18 éves.

A családot annyira megtörte a tragikus haláleset, hogy az özvegy nagybetegen fekszik, a család annyira levert, hogy a Debreczen munkatársának nem volt alkalma velük beszélni.

Tízezer ember a temetésen

Egyszerű temetést kívánt Tisza Imre s mégis olyan díszes temetés volt, mint amilyenre alig volt példa Püspökladányon. Ugyszólván a község minden lakója elkísérte utolsó útjára Tisza Imrét. Őszintén megsiratták szegények-gazdagok egyaránt. Mintegy tízezer vettek részt a temetésen. Elállták a temető egész környékét. A temetési szertartást Kálly Sándor ref. lelkész végezte. A temetésen részt vett Petry Pál államtitkár is, a kerület képviselője.

„Mintha az édesapánkat vesztettük volna el“

Ezt Albisy Géza, Püspökladány vezető jegyzője mondotta nekünk. Nem volt olyan jótékonyági mozgalom, melyben Tisza Imre részt ne vett volna. 1921-ben például 75.000 koronát ajándékozott a református egyháznak, melynek presbitere volt. — Szívén viselte a község fejlődését s mint Hajdumegye bizottsági tagja, mindig a község érdekeiért harcolt. *Egy szives, régi vágású magyar ur, val van kevesebb a világon — fejezte be szavait a főjegyző. — Tisza Imre nincs többé.*

(Erényi Géza.)

385 millió haszontöbbletet eredményezett Pohl kertészeti felügyelő munkája

Pohl Ferenc, városi kertészeti felügyelő jelentést terjesztett a tanács elé, amelyben foglaltak kellemes meglepetést keltettek a tanácsban. A jelentés ugyanis arról szól, hogy a költségvetésben a városi kertészet bevételeként 915 millió előirányzat helyett 1300 millió korona lesz a jövedelem, ez év végéig bezárólag.

A tanács örömmel vette tudomású ezt az eredményt, ami Pohl Ferenc rendkívül értékes munkásságának és sokoldalú tevékenységének és fáradhatatlan buzgalmának eredménye.

világhírű pécsi gyártmány 110.000 korona.
Börkesztyű WERNERNÉL.

Léderer Gusztáv nem kapott kegyelmet, ma felakasztják

Tegnap hirdették ki előtte, hogy a kormányzó elutasította kegyelmi kérvényét — Utolsó kívánsága az volt, feleségét láthassa

A gyilkos házaspár utolsó találkozója a síralomházban

Budapestről jelentik: A budapesti királyi honvédtörvényszékben csütörtök délelőtt kihirdették a legfelsőbb döntést a halálraítélt Léderer Gusztáv ügyében: a kormányzó a kegyelmi kérvényt elutasította. A halálos ítéletet így ma, pénteken végrehajtják s a kivégzéssel végkép lezáródik a szörnyű részletekben bővelkedő bűnügy.

Délelőtt 9 óra volt, amikor a Margit-körúti hadbírószék fogházának egyik cellájából egy főhadnagy és két közkatona elővezette az I. emelet 20. szám alatt levő tárgyalóterembe Léderer Gusztávot.

Léderer a két közkatona között a főhadnagy mögött nyugodtan, egyenes testtartással siet fel a fogház udvaron keresztül a hadbírószék másik szárnyán levő tárgyalóterembe, ahol szuronyos őrei leültették a vádlottak padjára. Ugyan az a zöldes barna zubbony van Léderer Gusztávon, amelyet a hadbírószék tárgyaláson viselt. Látszólag minden izgalom nélkül várakozik Léderer a vádlottak padján, az idegesség jelei egyáltalán nem mutatkoznak rajta, pedig tudja már jól, hogy néhány perc múlva végképpen eldől a sorsa, néhány perc múlva bevonul a bíróság: kegyelmet kapott-e vagy halált...

Jogerős az ítélet

Az izgalmas, visszafojtott esendőben hallatszik — Apáthy ezredes szava:

— A magyar állam nevében kihirdetem a honvédtörvényszék ítéletét. — A honvédtörvényszék 1925 május 12-től 18-ig megtartott fő tárgyaláson a család és orgyilkosság és lopás büntetével vádolt Léderer Gusztáv esendőfőhadnagy ügyében a következőképpen ítélt:

Apáthy ezután ismerteti a már a múlt évben kihirdetett ítéletet. A Léderer házaspár 1924 december második felében Kodolka Ferenc hentesmestert a dollárok meséjével tévedésben ejtette és 70 millió koronát esalt ki tőle. Mintán a pénzt elvették, hogy Kodolka ne követelhesse vissza, január 7-től 8-ra virradó éjjel álmában orvul megölte, szolgálati ismétlés pisztolyával állította Kodolkát. A lövés halálos volt. A hullát feldarabolták, ékszerait ellopták. — A honvédtörvényszék ezért Léderer Gusztávot kétél általi halálbüntetésre, ezenkívül a nemzeti hadseregből való kiesésére, főhadnagyi rangjának és kitüntetéseinak elvesztésére — ítélt.

— Az ítéletet jogerősnek nyilvánítom, — mondja Apáthy ezredes. Léderer Gusztáv meg se rezzen, pedig tudja, hogy most kerül a sor a kormányzó döntésének felolvasására. Nyugodtan áll a helyén és szembenéz az ezredessel, aki felemeli a kétoldalas kormányzóí kőziratot.

A kormányzó szabad folyást enged az igazságszolgáltatásnak

A tárgyalóteremben egy pissenés se hallatszik, amikor az ezredes hozzáfog az ismertetéshez.

— A kormányzó ur öfömméltósága 1926 november 6-án kelt magas elhatározásával nyilvánítja, hogy az igazságszolgáltatásnak szabad folyást enged.

— Hallotta, Léderer Gusztáv? — szólt Apáthy Lédererhez.

— Az ítéletet végrehajtják — mondja az ezredes.

Léderer nem válaszol.

— Az ítéletet végrehajtják, te is ön nem főhadnagy többé, nem tagja többé a nemzeti hadseregnek és a kétél általi halálbüntetés most már elkerülhetetlen.

Apáthy ezredes hangja most meglágyult. Léderer Gusztáv is megremegett egy pillanatra.

— Van még huszonnégy órája önnek — hogy ezalatt a huszonnégy óra alatt felkészüljön arra, hogy a legfelsőbb ítélszék előtt adjon számot az ön által elkövetett cselekményekért.

Léderer Gusztáv erre sem válaszol. Szemei kifejezéstelenül merednek a hadbíró-ezredesre.

Az ezredes ezután felszólítja a védőt, ha van közölnivalója Léderer Gusztávval, beszélhet vele.

Léderer: „Nem értem, nem igaz“

Kugel ügyvéd ezután Lédererhez lép. Léderer halk hangon, minden felindulás nélkül tárgyal vele. Megismétli állandóan hangszóróval sztereotip szavait, amit az ítélet kihirdetése alkalmával már májusban mondott:

— Nem értem, nem igaz.

Ezután közli ügyvédjével, hogy mincsen egyéb kívánsága, minthogy feleségét engedjék hozzá a honvédtörvényszékre, az ítélet végrehajtása előtt szeretne vele beszélni.

Ezután a védő még néhány percig beszél Lédererrel.

A gyilkos házaspár utolsó találkozója

Az ügyvéd Apáthy ezredeshez siet és közli vele, hogy mi volt Léderer utolsó kívánsága. Apáthy ezredes nyomban intézkedett a budapesti ügyészség Markó uccai fogházának vezető ügyészénél, hogy amennyiben ott is akceptálják a halálraítélt utolsó kívánságát, Léderer Gusztávnét az érte küldött katonai autót szállítsák el a margitkörüti törvényszék épületébe.

Tizenegy óra tájban érkezett az autó a katonai törvényszék margitkörüti épülete elé. Léderer Gusztávnét felvezették Apáthy ezredes elsőemeleti szobájába. Apáthy ezredes zártajtók mögött értesítette Lédererét, hogy férjét holnap reggel kifogják végezni. A becsukott ajtó mögől csak egy rémes sikoltás drúlla el, hogy Lédererét hogyan érintette a hír.

Néhány perc múlva Léderer Gusztávot vezették fel a fogházból. Őt is maga elé hívatta Apáthy ezredes és a gyilkos házaspár, most, amikor tragédiájuk utolsó fejezete lezárulni készül, neaped

órás beszédben öntötte ki egymás előtt szívét.

Negyedtizenkettő után először Léderer Gusztáv, ezután Léderer Gusztávné hagyta el Apáthy ezredes szobáját.

Ugyátszik, — hogy Léderer Gusztáv csak most érezte át, hogy mit jelent a halálos ítélet, megtörve, sirva, könnyezve, gömnyedten, szinte roskadozó léptekkel haladt a fogházörök között.

Lédererét szintén megtörte a látogatás, sóhajtozva, sirva, arcát zsebkenőbe temetve, zokogva ment vissza a lent várakozó katonai autóba.

Az utolsó találkozás

Mint később kiszivárgott a híre, drámai jelenetek között folyt le a Léderer házaspár találkozója.

Tíz perc is eltelik, amíg felindulásuk annyira lecsendesül, hogy lassu és vontatott hangon megindul a társalgás közöttük. Be nem fejezett mondatok buggyanak fel torukból s a lehétközmapibb dolgokról kezdenek beszélgetni. Megnyugtatták egymást: ennek így kellett történnie. Léderer Gusztáv, a gyilkos főhadnagy, könnyek között bátorítja feleségét.

Leülnek az asztalhoz és halk hangon, hogy a jelenlevő örök is csak alig hallhatják, beszélgetnek, de szelgetésük alatt állandóan felhangzik az aszony síró szava. Ezekben a szomorú percekben az idő gyorsan mulik. Kéz a kézben beszélgetnek egymással, amikor ismét ör jelenik meg a cella előtt, kopogtat s értésére adja a halálraítélt főhadnagynak, hogy a beszélgetés ideje már lejárt s Léderer Gusztávnét vissza kell kísérniök a Koháry-uccai ügyészség fogházába.

Hosszu búcsusók, még egy ölelés és pár perccel később Léderer Gusztávnét ugyanaz a szürke katonai autó röpti a Koháry uccai fogházba, vissza börtönébe.

Az utolsó órák

A katonai ügyészségi fogházban a síralomházban levő Léderer Gusztávnét egész különleges helyzetet biztosítottak. Látogatókat fogadhat, azt ehet, amit akar és felfüggesztették a dohányzási tilalmat.

Érdekes, hogy a dohányzási tilalom felfüggesztése arra az esetre vonatkozik, ha a halálraítélt esendő főhadnagy rendes trafikeigazret-tát szív. Tilos behozni töltött cigarettát, nehogy abban ártalmas szerele legyenek elrejtve. — Az egész délelőtti folyamán Léderer Gusztáv rokonai látogatását fogadta.

A rokonok előtt apatikusan viselkedik. Az elítélt egyébként teljesen magába szállt. Már hetek óta a Bibliát forgatta s idejének legnagyobb részét imával töltötte el.

Különös kívánsága a halálraítélt főhadnagynak nem volt. — Egyetlen kívánságát, hogy feleségét szeretné látni, azonnal teljesítették s annak látogatása után valóban teljesen megnyugodott.

Hogy történik az akasztás?

Ma kora reggel a táborigyelő jelenik meg az elítélt cellájában. Felvétel az utolsó kenetet és a halotti szentséget, majd az odarendelt 8—10 fegyveres őrkíséretében lassu menetben indulnak meg a fogház udvara felé, a felállított akasztófaig. — Itt az elítéltet egy négyszög közepébe állítják, amely négyszöget a hadbíró ezredes, a táborigyelő, a bakó és pribékje képezik. Mégegyszer felolvassák az elítélt előtt a halálos ítéletet, majd a hadbíró felszólítja a hóhért, — hogy végezze kötelességét.

Az aktus megtörténte után a táborigyelő imát mond. Utána az orvos a beállott halált fogja konstataálni és Léderer Gusztáv holttestét a morgueba szállítják.

A fogház udvarára már esőtörök délután felállították a bitófát, amelyen a holnap kivégzés megtörténi.

A halálos ítélet végrehajtására belépőjegyet bocsátott ki a bíróság — Alighogy elterjedt Budapesten a híre, hogy Léderer holnap reggel akasztják, máris megindult az ostrom a belépőjegyekért. Délután 110 belépőjegyet adtak ki a hadbírószékon.

Az új kereskedelmi miniszter a kézműves kamara felállításáról

A vidéki ipartestületek küldöttsége

Budapest, november 11. A vidéki ipartestületek elnökei küldöttségileg akartak ma tisztelegni Bethlen miniszterelnök előtt. A miniszterelnök távollétében azonban Hermann Miksa kereskedelmi miniszter fogadta a küldöttség tagjait, akiknek nevében Hajagos Imre, a veszprémi ipartestület elnöke 13 pontot tartalmazó memorandumot nyújtott át a miniszternek, amelyben a kézműves kamara felállítását a kon-tárkérdés megoldását, az ipartestületi reform végrehajtását, — az iparosok nyugdíjügyének törvényes uton való megoldását, a kisiparos hitel kérdésének megoldását, az adóterhek csökkentését, a munkásbiztosító pénztár autonómiájának visszaállítását és az építőipari törvénynek megoldását kérte.

A kereskedelmi miniszter kijelentette, hogy a kézműves kamara felállításának elvi akadályja nincsen és csak az anyagi kérdés késlelteti a kamara felállítását. Azon lesz, hogy a kérdés mielőbb megoldást nyerjen.

A kontárkérdéssel kapcsolatos megnyugtató kijelentéseket tett a küldöttség tagjainak és kilátásba helyezte, hogy az iparosok agkori biztosításának megoldása érdekében érkekezletet fog egybehívni, amelyen az alapvető gondolatokat fogják megtárgyalni.

Az adóterhek csökkentésével kapcsolatosan utalt a pénzügyminiszternek ma heterjesztett javaslatára, amelyben messzemenő adókedvezményeket jelentet.

Végül hangsúlyozta, hogy az iparosok érdekeit mindenkor szíven viseli és jóakarattal kezeli.

A küldöttség tagjai megnyugvással vették tudomásul a miniszter válaszáat.

Angol Poolowerek és mellények legolcsóbban WERNERNÉL.

Fedák Sári Debrecenben

Beszélgetés a művésznővel

Fejedelmi vendégeket várt valamikor olyan ünnepiességgel Debrecenben, mint ahogyan Fedák Sári fogadta városunk színházlátogató közönsége.

Mert hogy csakugyan fejedelmű, a magyar énekes színpadok mindmáig versenyen kívül álló, babéros homloku királynéja, akinek *Pompadour-ját*, *Terezináját*, de legfőképpen *Antóniáját* és *Madame sans Gene-ját* nem bírálhat illeti, hanem hódolat.

A régi, boldog Nagymagyarország színészetének legragyogóbb korszaka után, amint a Blaháné, Hegyi Aranka, Pálmai Ilka tüneményes pályafutásának határkövét elhelyezték az egykori Népszínház kulissza-falai közt, a minden művészetek, a magyar teremtő erő hatalmas ura Fedák Sárival ajándékozta meg a szépet szerető, az igazi művészi produkcióért rajongó, színházlátogató magyarságot.

Melette kibontogatták szárnyaikat mások is, — mert hiszen nagy talentumokban azután sem fűszénykedtek a magyar énekes színpadok, de Fedák Sári pozícióját senki sem tudta közülök megengatni.

Pedig a közönség hangulata nagyon változó s ezt a publikumot minden egyes szerepben újra és újra meg kell hódítani.

Fedák Sári két évtizeden keresztül nótás jökevény, művészetének gyerekekben páratlanul gazdag arzenáljával ment bele a meg-megújuló harcokba és győzött fölényesen minden esetben. Diadalmaskodott az ő istenadta, tüneményesen ragyogó, művészi tökéletességével.

Fedák Sári, mint minden igazi nagy művész, a legkedvesebb bőbém-szívet hordja kombinéjének csipkéi alatt.

Nincs benne semmi egyes színpadi nagyságok affektáltságából, nagyratartásából.

— Szervuszatok gyerekek, — így köszöntött be a próbára, amely egyébként is simán pergett le, — hiszen Kardoss Gézával több estét kereszttül játszott Antóniát s ez a szerep teljesen kőszre érett Rajz Ferencnél is. Mindössze egyes állásokra, jövés-menésekre szorítottak a Fedák instrukciói:

— *Te ideáltsz kérlek!* — hangzott kedvesen csendülő hangja.

Magyar Imrével persze összepróbalták a nótákat, annyival is inkább, mert a Fedák angol nótája is egészen új a debreceni közönség előtt, amit még nálunk nem énekeltek, két magyar nótája is ismeretlen. Az egyik esodásan bájos, az amelyik úgy kezdődik:

— *Hallja maga angol kapitány ur...*

Ezzel a nótával már a próbán jelenlevő kollégákat is elragadta, ezt dalolták próba után kiesinyek és nagyok a színház tájékán.

Öreg Magyar Imrét nagyon megdicsérette már a próbán a művésznő.

— Hát hiszen, — mondotta Imre bácsi — játszottam már én az aranyos nagyművésznőnek 20 évvel ezelőtt is.

— Na tévedsz, — mondotta Fedák — az nem én voltam, hanem az édesanyám, aki csakugyan pont 20 éve járt itt Debrecenben.

Ugyancsak a próbán történt, — hogy az egyik dal eléneklése után Kardoss igazgató figyelmeztette Fedákot, hogy ezt a dalt biztosan meg kell ismételnie a közönség újratására.

— Fiam, én mint vigjátéki szí-

nésző semmit sem ismétlek. Majd 15 év múlva, ha megint visszatérek az operetthez, akkor szívesen megújrazom az énekszámaimat.

Hát hogy annak a bizonyos 18—20 esztendőnek egyesek által való felemlítése mennyire felesleges, azt igazolja Fedák Sári egész exteriörje. Gyönyörűséges alakja, szalmaszín haja, nagy, szépséges szemei felett nyomtalanul suhant el ez a két évtized.

Igazolhatom ezt én is, akit ott fogadott öltözőjében a diva selyem otthonkában, öltözködés előtt.

Itt-ott találkoztunk már földi bo lyongásaink közben, de esodálatos: e sorok írójának úgy tetszett, mint ha Fedák semmit sem változott volna az azóta sokszor változó időben.

Most is olyan fiatalos frissességgel készült az előadásra s szörnyen panaszkodott az öltözőben érezhető hőiségre:

— *Nagyon meleg van s nem álom a hőiség.* — mondta.

Mikor megjegyeztem, hogy előző este panaszkodtak a mieink, hogy a színpadon hideg van, — kedves kacajjal mondta:

— *Persze a mai fiataltságban nincsen vér.*

Ezután arról az időről beszélünk, mikor legutoljára játszott Kassán, Nagyváradon és Debrecenben.

— Persze nem tegnap volt, mikor itt vendégszerepeltem Santoy-ban. Nagyon-nagyon kedvesen emlékszem vissza azokra a sikerekre s a debreceni közönségre. Nagyon örülök, hogy megint eljöhettek, nagyon boldog vagyok, hogy *eljátszhatom nekik Antóniát, mely nek alkalja a szíveimhez: nőtt.*

Elgondolkozott...

— Ki tudja, mikor jöhetek megint?... Na de most kijátszom magamat ön előadásán itt is.

— Pedig ez a közönség mindég ünnepnek tekinti azt a színházi estét, hiszen Fedák Sári művészetében gyönyörködhetik, — jegyeztem meg.

— *Ennek lelkeimből örülök és érzem is, hogy szeretnek.* Egyébként is sok jót hallottam a társulatról, de a tapasztaltak meg valósággal megleptek. *Ezek a partnerek a fővárosban is megállnak a helyüket egytől-egyig. Kardoss Gézával különben is mindig nagyon szívesen játszanék a fővárosi színpadokon is. Elsőrangú, kiváló művészember... Az előadás — és ezt őszintén mondom — fővárosi színvonalon áll. Most látom csak, hogy Kardoss amilyen kiváló előadó művész, éppen olyan kitűnő színházigazgató is. Bár érdemeihez képest megbecsülnék Debrecenben.*

E közben az öreg Sándory, az ügyelő megnyomta a gombot... Ránk esengetett. A kiváló művésznőtől bucsuztam.

— A viszontlátásig! — intett az ő közvetlen kedvességével.

— A viszontlátásig! — mondtam és úgy gondoltam, hogy igen, a legközelebbi viszontlátásig, még ebben a szezonban, majd később a *Pompadour* és a *Terezina* címszerepében való találkozásig....

Szatyi.

Elsőrendű kárpitos
Szabó József Varga ucca 1. szám
Szent Anna ucca sarok.
KÉSZ HENCSEK RAKTÁRON. —

Adómérséklés az egész vonalon

A pénzügyminiszter javaslata leszállítja a földadó kulcsot, az illetékek kulcsait

Felemelték a kereseti és jövedelmi adóknál a létminimumot -- Kenyér és péksütemény után nem lesz forgalmi adó

Budapestről jelentik: Bud János pénzügyminiszter a nemzetgyűlés esüörtöki ülésén terjesztette elő az adómérséklésekről szóló törvényjavaslatot, amely 93 szakaszban foglalja össze azokat az enyhítéseket, amelyeket a kormány az adó és illetékfizetések terén az agyonterhelt polgárság javára engedélyez.

Az egyenes adókról szóló szakaszban *enyhíti a földadó kivételére szolgáló adókulcsokat* és kimondja, hogy az alapszám ezentul 4241 korona helyett 3750 korona lesz, ami körülbelül 500 korona adóleszállításnak felel meg.

Leszállítja a javaslat a házadót is, amennyiben a házadókulcs lesz ezentul Budapesten 24 helyett 20 százalék. Városokban 20 helyett 18 százalék. Egyéb helyeken 15 százalék.

Ez a szakasz egyuttal keresztülhuzza azoknak a számításait, akik most november 1-én nem szedték be a törvény szerint megengedett házbéreket. A javaslat ezekre nézve kimondja, hogy ha valaki nem élt a béremelés jogával, de a későbbi bérnegyedekben felemeli a házbért, — azt adó szempontjából úgy kell kezelni, mintha már novemberben béremelés történt volna — Vagyis az illeték elvesztették a felemelt bért, de az adót mégis a felemelt bér után lesznek kénytelenek megfizetni.

A kereseti adónál a létminimum 480 aranykorona helyett 720 pengő lesz, a jövedelem és vagyonadóról pedig

az adómentes jövedelem 2400 aranykorona helyett ezentul 3600 pengő.

Csökkenti a javaslat az illetékek kulcsait is. — Az örökösödési illetékekénél megmaradnak a kisjövedelmek kulcsai, ellenben a nagyjövedelmeknél a kulcsot leszállítja. Lényegesen enyhítik az *ingatlanok átruházási illetékét* és a jogi iratoknál és bizonyos bírósági okiratoknál fizetendő illetékek összegét is.

Egyik leglényegesebb rendelkezése a javaslatnak a *kenyér és péksütemény forgalmi adójának eltörlése*. — Erre vonatkozóan a törvényjavaslat azt mondja, hogy a kenyérré és a süteményekre vonatkozó forgalmi adót egészen eltörlik.

az örteményekre nézve pedig csak a mármok fizetnek forgalmi adót,

a többi kéz, amelyen az áru átment, ezentul adómentességet élvez.

Ugyancsak fontos rendelkezés, hogy a *tengeri után az árutörszék* költött ügyleteknél forgalmi adót nem kell fizetni, aminek a célja az, hogy a tengeriben is lehessen háttáridőzletet kötni.

Mikor asszonyból -- apa lesz

Egy különös házasság a bíróság előtt

K. Julia 46 éves nő egyáltalán nem volt megelégedve a sorssal, mely nőnek teremtette és ezért állandóan férfitudatban járt. Férfinak adta ki magát, — amit nagyban megkönnyített az, hogy markáns arca és mély hangja van. — Az embereket sikerült is annyira megévesztenie, hogy hosszabb időn keresztül egy vidéki gazdaságban, mint ispan volt alkalmazva.

Az ispanásgot azonban megunta — felment a fővárosba, ahol megismerkedett Zs. Máriával, K. Julia bevesen udvarolni kezdett Zs. Máriának és csak hamar sikerült is elérnie, hogy Mária szakított volégényével és Juliát leti.

K. Julia öccsének, Györgynek az iratával és annak neve alatt örök hűséget is esküdött Zs. Máriának.

Még sokkal különösebb azonban az, hogy az esküvőt követő tizedik hónapban Mária egy egészséges leány, e. m. meknek adott életet.

A család nagyon boldog volt, mig-nem Mária egy napon rá nem jött arra — hogy férje nem is György, sőt még csak nem is férfi. Azonnal a rendőrségre sietett, ahol feljelentést tett álférje ellen.

A rendőrségen természetesen első-sorban azt kérdezték Zs. Máriától, hogy ha a férje nem férfi, akkor milyen esoda folytán született Máriának egy bájos kis leánykaja.

Mária annak a gyanujának adott ki-fejezést, hogy férje őt elaltatta és öntudatlan állapotában kiszolgáltatta őt

egy idegen férfinak.

Az ügyészség súlyos testi sértés bűntette címén emelt vádat K. Julia ellen s az ügy tárgyalását tegnapra tűzte K. Gamberzky Guidó egyes bír. A tárgyaláson azonban a vádlott nem jelen meg, miután az időző levéllel nem lehetett megtalálni.

Az ügyész indítványozta, hogy miután a bejelentőhivatalba nyilvántartanak egy K. György nevű embert, ak minden valószínűség szerint azonos K. Juliával, ezt a K. Györgyöt a legközelebbi tárgyalásra vezessék elő. A bíróság így is határozott és a tárgyalást e napolta.

Megmérgezte magát a budapesti süketnéma intézet igazgatójának leánya

(Budapestről jelenti tudósítónk.) Ma délután a mentőket a Rákóczi ut 68. számú házhoz hívták, ahol egy fiatal urileány megmérgezte magát. Az öngyilkos Szullmann Alfrédnek, a budapesti süket-néma intézet igazgatójának 18 éves leánya, aki még gimnáziumi tanulmányait végezte. A szülők tagadják, hogy leányuk öngyilkosságot követett volna el, azt állítják, hogy tévedésből föbbit vett be az arzen orvosságból. A leányon az orvosok sztrichnin és arzen mérgezést konstataáltak. Alapota súlyos

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

Csokonai színház műsora:

Vasárnap, 14-én, d. u. 3 órakor merésztelt helyárrakkal: Szókimondó asszony ság, színmű Fedák Sári felléptével.

Este 8 órakor bérletszünet Antónia vígjáték. Fedák Sári búcsúfellépte.

Hétfő, nov. 15-én Luxemburg grófja, operett A) 13. bérlet.

Kedd, november 16: Nosztalgia esete Tóth Marival. Bemutató. Bérletszünet.

Szerda, november 17: Ugyanaz. — C13 bérlet.

Csütörtök, november 18: Ugyanaz. D12 bérlet.

Péntek november 19: Ugyanaz. — B13 bérlet.

Szombat november 20: Ugyanaz. Bérletszünet.

Vasárnap november 21: Ugyanaz. Bérletszünet.

Hétfő november 22: Ugyanaz. A14 bérlet.

Vasárnap délután november hó 21: Luxemburg grófja.

Fedák Sári: Antónia

Vannak színházi esték, amelyek többet jelentenek a számunkra unalmas perceinket betöltő szórakozásnál, kellemes de röppenő hangulatokat keltő mulatságnál. És ezeket az estéket soha sem lehet elfelejteni. Mert onnan, a sugólyukon túl terjedő világból, az igazi művészi elhivatottság szült hozzánk ezen az estén s keresztül szárnyalva a színpad rivalda-lámpáin, beleröpült az életünkbe, átfogva a lelkünket, körülölelve a szívünket. Egész valónkat, mely szeretet viszapillantani a múltba mint alkonyati tájra a bucsuzó nap sugarai s mint teszi ezt Fedák Sári Antóniája, a lemondás muzsikás rezonanciájával idézve fel elmúlt feledhetlen történéseket s csöndes nosztalgiaival, könnyes szemekkel dudolva el a reménytelenség bucsudalát, hogy végül szelíd, jóságos megbéküléssel nyugodjunk bele a változhatlanba, tovább járva a hét köznapiság dudvás, gyomos utjait.

Fedák Sári nagyvonalu, szírványosan színes, kristályosan csillogó, nagyskalájú, az átélésig bensőségeltjes, az intuíció tüztől átbevitt ragyogó művésze a leggyönyörűsebb művészi élményt nyújtotta mindannyiunk számára Antóniában s olyan emléket hagyott hátra lelkeinkben, a melyek nagyon sokáig fognak élni ott, messze időkben is, a róla szóló visszaemlékezésekben.

Hogy milyen sok színen ragyog a Fedák Sári művésze, azt igazolta Antónia kettősen és mégis egységesen megrajzolt alakításával. Az első felvonás Tóni nénije élesen kirajzolt kontrasztja a második felvonásbeli grandedámának és mégis egyugyanazon női lélek harmonizál a két milljóben beállított alakban. De Fedák művészetének nagy skáláját érvényesítette dalainak művészi előadásában is, az inkább elsőhájtott, előmodott csipkeszerű finomsággal értelmezett francia dalban, a bájosan groteszk angol melódia interpretálásával, nem is szólva, hogy két kis magyar dalának keresetlen jóízűségével, utólrhetlenül és magyaronan jellegzetes előadásával meg Blahánét juttatta az eszünkbe.

A szereplők jobbara a régiéket volt tak, élükön Kardoss Gézával, aki egyébként többször játszotta a Vig színházban Fedákkal az államtitkár szerepét. aki a vendégmü-

vésznohöz méltó partner volt tegnap este is.

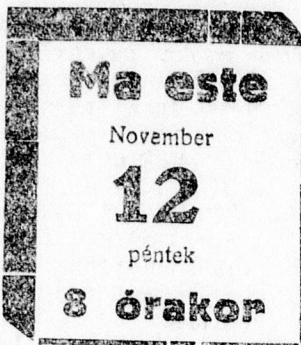
Uj szereplő volt Nádassy József, aki a gazdasági gyakornok szerepében sok kedves ötletet hozott.

A cigányzenekíséretet most is az öreg Magyary Imre szolgáltatta nemcsak a közönség, de a vendégművész láthatóan megnyilatkozó elismerése mellett.

A közönség természetesen viharos tetszésnyilvánításokban részesítette az illusztris vendégművésznőt s egész a vastapsig lelkesen ünnepelte.

Sz. Z.

Színházi iroda jelentése:

Szókimondó asszonyság Fedák Sári vendéjátéka

Madame sans géne — Fedák Sári.
Lefebre — Rajz Ferenc.
Neiperg — Nádassy József.
Napoleon — Thuróczy Gyula.
Fonché — Szigeti Jenő.
A t. szelvénybérlek szíveskedjenek a Fedák-estékre jegyeiket még ma délelőtt kiváltani!

Közkívánatra

Fedák Sári
vasárnap délután a
SZOKIMONDO ASSZONYSÁG
(esti helyárrak mellett).
Vasárnap este

Antónia

emelt árak mellett bucsuzik.
Jegyek már válthatók a vasárnapi előadásokra.

Hétfőn, november 15-én:

Luxemburg grófja

Szenzációs Lehár-röpriz.
Angela — Kolbay.
Kokosov — Halasiné.
Juliette — Szilágyi M.
René — Antók.
Brissard — Károlyi.
Bazil herceg — Szigeti J.
Óriási érdeklődés!
Jegyváltás!
Ünneplés, taps, ujrázások.

A mozgósínházak műsora:

VIGSZÍNHÁZ: Pierre Benoit „Az áruló” címen megjelent regénye nyomán, Libanon asszonya, a főszerepben Petrovich Szevetisláival.

APOLLO: Páris rejtelmek. Eugen Sue világhírű regénye filmváltozatban, a főszerepben Huguette Duflossal.

Szombattó URÁNIÁBAN: Két sláger! Longislandi csempészek és Klondikei farkasok.

Jö! Vigözvegy.

Biró fest, tisztít, mos
Plissérez, guvléroz
BIKA-UDVAR

A presbyterium a szombati esküvők és névnapozások ellen

A temetések idejét délutánról délelőttre kívánják tenni — Allamsegélyt kérnek a Dóczy-intézet kibővítésére — A ref. presbyterium ülése

A debreceni református egyház presbyteriuma csütörtökön délután 3 órakor az egyház tanácstermében dr. Baltazár Dezső püspök és Márk Endre udvari tanácsnok elnöklésével gyűlést tartott.

Dr. Baltazár Dezső püspök imája után sajnálatlalt jelentette be, — hogy Nagy József főgondnok gyenge egészségi állapota miatt a gyűlésen nem jelenhetett meg, helyette Márk Endrét kérte fel az elnöki teendők ellátására.

Juhász Nagy Sándor jelentést tett a legutóbbi ülés óta befolyt adományokról, majd bejelentette, hogy Bodor Gyula halálával megüresedett presbyteri helyre Faragó Istvánt hívják be. Az új presbyter mindjárt le is tette az esküt.

Ezután megválasztották egyházmegyei tanító-képviselővé Nagy Lajos hajdusámsóni, Lénárd István derecskei és Salánky Ferenc berettyóújfalui tanítókat.

Elhatározta a presbyterium, hogy megkeresést intéz Debrecen városa tanácsához az iránt, hogy anyakönyvvezetés tekintetében csatolják vissza — Ohat és Ohattelekháza pusztaikat. Egyben kéri, hogy a Mátán anyakönyvvezetői hivatalát és tanyai telkeszséget állítsanak fel.

Elvileg kimondta a presbyterium és felhívja a temetési vállalatok figyelmét rá, hogy kívánatosnak tartja, miszerint, különösen a téli időben, lehetőleg délelőtt végeztessenek a temetéseket, mivel délután olyan nagy mértékben halmozódnak össze, hogy egyházi szempontból a legnagyobb nehézségekkel lehet csak a temetési szertartásokat elvégezni.

Ugyancsak kimondta a presbyterium — hogy elvileg kifogásolja, ha az esküvőket szombat napra teszik. Ez magában véve még nem volna hiba, hanem ennek következtében a lakodalmi ünnepek átnyulnak vasárnap reggelre is, a mulatozás pedig a vasárnap megszentelésébe ütközik.

Hasonlóképpen kifogás alá esik az utóbbi időben itt-ott felmerült az a rossz szokás is, hogy a névnapokat, — még akkor is, ha azok különben hétfőre vagy keddre esnének, — szombat este tartják meg, hogy így nagyobb teret legyen a mulatozásnak.

Elhatározta a presbyterium, hogy április 15-től szeptember 15-ig a reggeli istentiszteleteket 7 órakor, a többi hónapokban 8 órakor tartják.

Bejelentette Juhász Nagy Sándor főjegyző, hogy a halaszthatatlanná vált felsőleányiskolai építkezés „egyetlen akadálya” a szükséges pénz hiánya. — Az a gyűjtés, melyet a felsőleányintézet volt tanítványai indítottak meg, egyáltalán nem járt azzal a sikerrel, mint remélték, mivel mindössze 500 millió folyt be eddig. Ilyenformán a presbyteriumra hárul az a feladat, hogy az építkezési költségeket előteremtse.

A presbyterium felhatalmazza az elnökséget, hogy minél előbb indítson akciókat megfelelő államsegély elnyerése iránt és a kultuszminisztertől olyan segélyt kérjen, amely a viszonyoknak megfelelően indokolt és amint az építkezési tervek és a költségvetés elkészülnek, világos lesz, mennyi az az összeg, melyre szükség van és akkor ennek megfelelően kérjék meg az államsegélyt.

Kimondta a presbyterium, hogy az építkezéssel kapcsolatos minden ügyvitelével a gazdasági bizottságot bízta meg, melynek a tekintetben teljes jogköri megbízást ad.

Elhatározta a presbyterium a felső leánynevelő intézet igazgató tanácsának javaslatára, hogy a leánygymnáziumi külön tanárválasztó bizottságot megszünteti.

Elhatározta a presbyterium, hogy a tanítóképző intézetbe új vallásantári és valláspedagógiai állást szervez, feltéve, hogy az intézet erre vonatkozólag az államsegélyt megkapja.

A presbyterium a Dóczy intézet kebelében működő elemi iskola vezetésével Lengyel Elza nyugdíjazása folytán Mindszenythy Imréné tanítónőt bízta meg.

Tudomásul vették Siposs Mária leány-középiskolai tanárrá történt megválasztását a leánygymnázium latin és történelem tanszakára. Siposs Mária sok éven keresztül az intézetben, mint helyettes tanár, kiváló szolgálatot teljesített. A presbyterium az egyhangúlag történt megválasztást tudomásul vette és elhatározta a tanszékre való meghívását.

Tudomásul vette a presbyterium, — hogy a tanítótestület a folyó iskola évre Törös Károly tanítót választotta meg elnöknek.

Az előkészítőbizottság javaslatára Rásó János gazdasági gondnokot és Kálnár Gyula irodavezetőt az 1 évi próbaidő eltelté folytán a legközelebbi tisztújításig, tehát 4 évi időtartamra véglegesítette. A két tisztviselő nyomban le is tette az esküt.

Több kisebb ügy lefolytatása után a presbyteri gyűlés dr. Baltazár püspök irányával véget ért.

Rendezik a közmunka váltságot

Budapest, november 11. Az egyesült párt csütörtök este értekezletet tartott, amelyen a kormány tagjai közül Bud János pénzügyminiszter vett részt.

Szabóky Jenő házadómentességét kér azok számára, akiknek semmi jövedelmük sincsen. Elsősorban gondol a hadiözvegyekre, árvákra és rokkantakra, akiknek egyedüli vágyonuk az a kis ház, amelyben laknak. A házadó igen súlyosan nehezedik rájuk és azért mentesíteni kell őket alula.

Bud János kijelentette, hogy a szociális szempontokat mindenkor mérlegeli, itt azonban tárgyi adóról van szó, ahol teljes adómentességet nem lehet adni, mert ez ellentétben áll a tárgyi adó jellegével.

Bottlik József a közmunkaváltság kérdésében kér megnyugtató kijelentéseket a pénzügyminisztertől.

Bud pénzügyminiszter kiemelte, hogy a közmunkaváltság kérdését állandóan napirenden tartja és a kormány foglalkozik is egy olyan tervvel, amely a most fennálló aránytalanságokat kiküszöböli. Maga a kereskedelemügyi miniszter is elvi jelentőségű kérdésnek tekinti a közmunkaváltságot, amelynek rendezése elől kitérni nem lehet. Ha az erre vonatkozó javaslat elkészül, a pártnak módjában lesz észrevételeit megtenni.

Dr. Révész Imre Kecskeméten

Dr. Révész Imre debreceni ref. lelkész, egyházkerületi főjegyző három napot Kecskeméten töltött. Ebből az alkalomból — mint onnan jelentik — a kecskeméti ref. egyház egész vezetősége és a parokhiális tanácsosok részvételével közös parokhiális tanácsülés volt, ahol dr. Révész Imre nagy történelmi tudással megalapozott, nagyszabású, rendkívül értékes előadást tartott, melyben rámutatott azokra a történelmi előzményekre, amikor benső hitélet, mély vallásosság uralkodott a lelkeken s a közigazgatási közületek, községek, városok vezetőségei az egyházak vezetőségével együtt féltő gonddal és szigorúsággal örködtek a vallásos és erkölcsös élet tisztasága felett s amikor közvetlen, szoros kapcsolat állott fenn az egyház és községek, városok, másrészt az egyház és a hívek között. Ennek a közvetlen kapcsolatnak a megteremtése, fenntartása és erősítése a parokhiális tanács intézményének hivatása. A parokhiális tanácsosok fontos és ideálisan szép feladatának, a kecskeméti diakonusokra váró kötelességnek, példaadó utmutatásnak ismeretével fejezte be Révész Imre állandó figyelemmel hallgatott, nagyértékű előadását, melyért Muraközy Gyula lelkész mondott köszönetet.

Vasárnap délelőtt a templomban mondott nagyhatású prédikációt Révész Imre, délután résztvett a XI-ik körzetben összehívott lelkész látogatáson, ahol gondolatgazdag biblia magyarázatot tartott. Ezt követően megjelent a Prof. Leánykőr nagyszerű hangversenyén is. — Másnap délután a Hétfői Kör ezidei első összejövetelén vett részt Révész Imre a Prof. Egyesületben, ahol előadást tartott.

— Templomegyesületi előadás. Uray Sándor lelkész a „Reformáció eredményei” címmel ma délután 6 órakor a Kollégium dísztermében előadást tart, melyre ezúton hívja fel az érdeklődők figyelmét.

— A Debreceni Bethlen Gábor Kör 1926 november hó 13-án tartja alakuló közgyűlését délután 3 órakor a Theológiai II. sz. tanteremben melyre a régi és új tagokat ezúton is meghívja az Elnökség.

Kármán Oszkár és társainak csalási ügyét a nyiregyházi bírósághoz teszi át a debreceni bíróság

Az elsőrendű vádlottat a törvényszék szabadlábra helyezte

Kármán Oszkár, az ismert hólabda-szédelő, aki már sikkasztásért és árdragításért büntetve volt, — továbbá Széles Károlyt és Rosenfeld Endrét állította tegnap az ügyészség a debreceni törvényszék Bod-tanácsa elé, csalással vádolva.

A három vádlott nemrégiben megjelent Nyiracsád községben és ottan Lévi Benjámin, debreceni, Csapó utcai kereskedő részére ruhamegrendeléseket gyűjtött. Igen sok földműves ember tett megrendelést és előlegül fedezeti váltókat adtak.

A mondott időre Kármán és társai le is szállították a ruhákat, azonban az öltönyök olyan rossz anyagból voltak készítve, hogy hamarosan szétmentek. A becsapott gazdálkodók erre megtették a feljelentést Lévi Benjámin ellen a nyiregyházi törvényszéknél.

Ezzel egyidejűleg eljárás indult Kármán Oszkár, Széles Károly és Rosenfeld Endre ellen is. A nyomozás és a vizsgálat lefolytatása után tegnap került az ügy a debreceni törvényszéknek Bod Kálmán elnök-

lete alatt álló tanácsa elé. A vádat dr. Kádár István kir. ügyész képviselte, a vádlottak védelmét dr. Aczél Jenő, dr. Sajó László, dr. Nagy Sándor és dr. Pényes Jenő ügyvédek látták el. A vád. és védelem kb. 30 tant idézeit be.

A vádlottak személyi adatainak felvétele után dr. Sajó László azt az előterjesztést tette, hogy miután Lévi Benjámin felett a nyiregyházi törvényszék fog ítékezni, ezt az ügyet a „megelőzés” elve alapján tegyék át a nyiregyházi törvényszékhez. Ehhez az indítványhoz a többi bírlők is hozzájárultak.

A bíróság hosszabb tanácskozás után úgy határozott, hogy előbb megkeresi a nyiregyházi törvényszéket, hogy milyen stádiumban van ott a Lévi ügy és aztán, ha jönnek látja, kimondja a két ügy egyesítését. A törvényszék egyben a védőügyvéd kérelmére elrendelte Kármán Oszkárnak a hetenként való jelentkezési kötelezettséggel való szabadlábrahelyezését.

— **Imaóra.** A Debreceni Keresztény Ifjúsági Egyesület vasárnaptól kezdve egy héten keresztül az egyház tanácstermében imaórákat tart. Az imaóra kezdődik este 8 órakor, tart 9 óráig. Ezen a héten 53 nemzet ifjúsága imádkozik egy nagy közös célért. Az imaóra nyilvános, az érdeklődőket szívesen fogadják a KIE vezetősége.

— **Izr. istentiszteletek a Deák Ferenc uccai templomban:** Pénteken este 4 órakor. Szombaton reggel egynegyed 8, délelőtt fél 11, délután egynegyed 4 és este háromnegyed 5 órakor. A Kápolnási uccai templomban fél 8 órakor. Hétköznapokon reggel háromnegyed 7 és este fél 5 órakor. Az elnökség.

— **Király Jenő képművész.** Király Jenő kiváló festőművész a budapesti Nemzeti Szalonban kiállított kollekciójából november 14-től november 23-ig képművészeti rendez a debreceni Művészklubban. A kiállítás méltatására még visszatérünk.

— **Sorba álltak Nyiregyháza Fedák Sári autogrammjáért.** Fedák Sári szerdán Nyiregyháza nagyszerű vendégjátékának befejezésül fényképes autogrammokot adott. Huszas turnusokban bocsátották az autogrammkérőket a művész elé, aki azután Seybold legszébb jelenetének fényképre adta kézalírását. Egy autogrammos fénykép ára 5000 korona, mely összeg teljes egészében a Színész Szövetségnek és az öreg színészek karácsonyi akciójának jut. Debrecenben szombaton délután ad a művész autogrammot Hegedűs és Sándor könyvkereskedésben.

— **A Népszerű Főiskolai tanfolyam segélye.** Dárkó Jenő egyetemi tanár a Tisza István tudományegyetem népszerű főiskolai tanfolyama nevében, mint annak elnöke, azt a kérést intézte a városhoz, hogy a tanfolyam segélyül megszavazott 6 millió koronát utalják ki. — A tanács a kérésnek eleget tett, miután az előadások megkezdődtek.

Népszerű nagy hangverseny a Bikában

A Zenekedvelők Köre felhívása az iskolákhoz

Megemlékeztünk arról a nagy kulturális jelentőségű akcióról, melyet a Zenekedvelők Köre indított a zene népszerűsítésére. December 2-án magának az Orsz. Zeneművészeti Főiskolának országos hírű művész-tanárai jönnek le az első ilyen hangversenyre, veszprémi és hegyi Hegyi Emánuel zongoraművész és Számboky Miklós cellóművész. Mindkettő már nagy sikerrel hangversenyezett Debrecenben s híveiknek száma érthetően nagy, úgy, hogy a zeneiskola terme szűknek bizonyult már a mult alkalommal is.

A Zenekedvelők Köre, hogy mindenkinek lehetővé tegye az igazi művészet meghallgatását, azt az újítást vezette be, hogy minimális helyárakat szabott. Tíz, tizenöt és huszeder koronáért lehet a helyeket kapni. Az intézőbizottság azt is elhatározta, hogy az iskolás növendékeknek még további mérséklést biztosít.

Felkéri a Zenekedvelők Köre az iskolák igazgatóit, hogy e nagyjelentőségű kulturális estre felhívják a tanulók figyelmét. A Kör minden iskola részére, honnan legalább 25 hallgatót bejelentenek a városi zeneiskolában (Telefon 3-96.), további kedvezményt ad, melyre szóló utalványok a Kör pénztárosánál, Bárdos Géza urnál vehetők át a zeneiskolában. Zenedei növendékek kedvezményes jegyet ugyanott kapnak.

A Zenekedvelők Köre tagjainak egy hétig elővételi joguk van, mely a Méliuszban gyakorlandó, ahol a jegyek átvehetők.

Az eddigi jelentkezések szerint ez a figyelemreméltó akció teljes sikerrel fog járni és a Zenekedvelők Köre értékes kulturális eredményeit újjal gya-
rapítja.

— **Az ipariskolai tornatanítás.** Az iparostanonciskola felügyelőbizottsága a városi tanács elé terjesztette Gulyás István igazgató jelentését, mely szerint az iskolában a tornatanítás megkezdődött. Addig, míg az iparostanonciskolában az udvarból átalakított tornacsarnok megnyílik, részint a tűzoltóság gyakorlóterét, részint pedig a DTE Péterfia uccai tornatermét használják.

Mindenki, aki férfiruhát akar vásárolni,
lőjön a

Magyar Ruháipar

férfi ruha áruházába, Bika-szálló épületében és győződjön meg, hogy ott a következő olcsó áron vásárolhat:

- Hosszu fekete téli kabát vatirozva . . . . . 950.000 K-tól
- Hosszu fekete télikabát plus belés, szörme gallérral 1,100.000 K-tól
- Barna bőrkabátok . . . . . 1,300.000 K-tól
- Sötétkék kangarn öltöny . . . . . 750.000 K-tól
- Rövid télikabát melegen vatirozva, szörmegallérral 500.000 K-tól

Járványos betegségek a berettyóújfalui járásban

A berettyóújfalui járásban az utóbbi napokban szörványosan járványos betegségek léptek fel. — Berettyóújfaluban 8 kanyaró, 5 hastífusz, 3 vörheny és egy torokgyík megbetegedést jelentett be az orvosi hivatal. — A járás többi községeiben különösen hastífuszos megbetegedések vannak. A legtöbb hastífuszos eset Bakonszeg községben fordult elő. — Dr. Gazdiga József járásorvos véleménye szerint a járványos megbetegedések muló jellegűek.

Alvás közben meglopták Ellopták tőle a tanudíjat

Tanúnak volt megidézve Debrecenbe egy bírósági tárgyalásra Farkas Lajos csengeri szücsmeister. Az időzésre szabályszerűen meg is jelent és kihallgatása után a megítélt 200 ezer korona tanudíjjal zsebében egyik vendéglőbe ment ebédelni.

A kitűnően sikerült ebéd után bort rendelt Farkas Lajos és lassanként alaposan elázott.

Ilyen állapotban került ki a kocsmá udvarára s ott elaludt. Felbúréskor kellemetlen meglepetés érte, mert amíg aludt, ismeretlen egyén a tanudíjat kilepta a zsebéből. Farkas Lajos azonnal a rendőrségre ment és a lopást bejelentette.

A nyomozást a rendőrség megindította.

— Siket Trajáné temetése. Hirtedünk már arról, hogy Siket Traján, a nagyváradi posta és távirada volt igazgatójának felesége, született Baresarik Ilona 68 éves korában Debrecenben meghalt. Az elhunyt uriaszonyt, aki mindenki előtt közszeretben és köztiszteltben állott, tegnap délelőtt helyezték örök nyugalomra a Szent Anna uccai római káth. temetőben. A temető előtt a plebániái templomban az elhunyt lelki üdvéért gyászmise volt, melyen nagy és előkelő gyászoló közönség jelent meg. Ezután a temető kápolnájában kezdődött vette a gyászszertartás, mely alatt a Szent László dalárda gyönyörű gyászénekeket adott elő, ezután nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra az elhunyt uriaszonyt.

Bársony kalap 150 ezer Filc kalap 110 ezer korona a Kalapüzemben, Piac ucca 9.

— Már nem tűzveszélyesek a széneműk őrítői. A tűzoltóparancsnok jelentést tett a tanácsnak arról, hogy Kardoss Géza a színházi őrítőkben átalakította a borszeszes hajsütőket villamosra. Erre az intézkedésre tűzbiztonsági szempontból volt szükség. A tanács a bejelentést tudomásul vette.

— Ismét megdrágult a cukor. A cukorgyárak legutóbb felemelték a cukor árát, ma újabb értesítést kaptak a gyárak irodáitól a bereskedők, amely szerint a kristálycukor ára 250 koronával drágult. Hasonló arányban drágítják meg a gyárosok a többi cukorfajtát is.

x Győződésem meg, hogy a legjobb minőségű és legszebb kivitelű folytonégy kályhákát Coburgban kaphatja csak Kovács Gyula vasüzletében. Bika mellett, sarkon.

Gyilkosság és öngyilkosság egy selyemkendő miatt

Vasvillával keresztülszurta a feleségét

A szolnokmegyei Bögre-majorpusztán borzalmas gyilkosság történt hétfőn éjjel. Tarjáni Imre urasági béres rövid szóváltás után vasvillával agyonszurta feleségét és azután felakasztotta magát. Az eset részletei a következők:

Tarjáni két évvel ezelőtt nősült. Feleségének már leánykorában született egy gyermeke, de gyermeke apja nem vette feleségül, hanem kártérítésként egy borjas tehenet adott neki. Nagy vagyon ez tanyán Tarjáni Imre is meg nem történtnek tekintette érte felesége leánykori balépését. Nem volt azonban boldog házasságuk. Az asszony szorgalmas gazdasszony volt, mégsem tudták megegyezni. Tarjáni féltékenységgel üldözte feleségét.

A mindszentnapi szolnoki vásáron selyem fejzevaló kendőt vásárolt magának az asszony, amilyen azon a környéken divatos és minden asszonynak van. A kendőt azonban nem merte megmutatni az urának, félt, hogy kikap érte. A szomszédasszonyok rábeszélésére azonban hétfőn este felkötötte és

fején hagyta a kendőt, úgy várta a munkából haza Tarjáni.

Mikor a férj hazajött, valóra vált az asszony aggodalma. Eképpen kiáltozásra, káromkodásra lettek figyelmesek a szomszédok. — Hallották, hogy az ember azzal gyanúsítja esküdöző feleségét, — hogy a kendőt nem vette, hanem valamelyik szeretőjétől kapta mint vásárfiát.

Egyszerre aztán csend lett Tarjáni lakásában.

Réggel a szomszédok arra lettek figyelmesek, hogy Tarjáni két és fél éves kis fia sirva kért fölük enni. Kérdezősködésünkre elmondta, hogy anyja a padlón fekszik, apja pedig egy madzagon csüng le a gerendáról.

A szomszédok értesítésére megjelent csendőrök vasvillával átszurta mellét holttal találták meg az asszonyt — és pár lépésre tőle csüngött a gerendán a féltékeny férj kihült teste.

Az asszony mellett véresen ott hevert az olesó vásári selyemkendő, — amely miatt a két ember meghalt.

x Balogh Lajos fogtechnikus dr. Karácsonyi Miklóstól különválva, laboratóriumát áthelyezte Piac u. 49. alá.

Képkerekezések legizlésebben és legjutányosabban Blattner és Szabónál Kosuth-u. 4.

x Ügyvédi hír. Dr. Jóna Kálmán ügyvéd irodáját áthelyezte Fűvészkert utca 4. szám alá, a régi Fűvészkert volt bejáratánál most épült városi bérházba.

x Perpetuum és Kalor kályhák raklára Sesztina Lajos cégnél.

PULLOVER
különlegességek
Frank Edénél

— Bódi Izor meghalt. Csütörtökön reggel fél tíz órakor a budai János szanatóriumban meghalt dr. Bódi Izor író és a Pesti Hírlap zenekritikusa, Bódi Izor Budapest művészvilágának ismert és jellegzetes alakja volt: premiereken, hangversenyeken, művészárságokban, mindenütt ott lehetett látni Bódi Izort, aki hosszú írói és zenekritikusi pályája alatt nemcsak budapesti, de külföldi művészkörökben is ismertté tette nevét.

x Legtartósabb chamottje betétje a Coburg kályháknak van.

x 320 számú telefonon rendelhet bérautót a Fortuna bérautó vállalatnál, Csapó-utca 10.

— A Mansz énekkar dalestélye. A MANSZ női énekkar 1926. évi november hó 13-án, szombaton este 8 órai kezdettel az Albert belvárosi éttermeiben sorsolással, táncdal egybekötött dalestélyt rendez. Belépődíj: Személyjegy 20.000 korona és a vigalmi adó, táncos jegy 10.000 korona és a vigalmi adó. Műsor: 1. Thern K.: Dalinnepen. Éneklő a Kereskedő Ifjak Dalköre. 2. Prolog. Kiss Margit urleány. 3. a) Manó: Hazám szeretlek. b) Lányi: Régi nóta. Éneklő az Erzsébet női énekkar. 4. Magyar műdalok. Zongorán játsza özv. Balogh Elemérné urasszony. 5. Magyar műdalok. Éneklő Kolozsvárné Voith Ilonka urasszony. 6. a) Boka A.: Boka keringője. b) Allaga G.: Magyar ábránd. Cimbalmon játsza Bihari Gizike urleány. 7. Kettős magyar tánc. Lejtik Gardó Ibike és Szilágyi Ibike urleányok. 8. a) Mendelssohn: Vándor dal. b) Zöld K.: Őszi dal. (Népdalegyveleg). Éneklő az Erzsébet női énekkar. 9. Verdi: Banditák dala az Ernáni dalműből. Éneklő a Kereskedő Ifjak Dalköre. Az énekkarokat vezeti Pálffy Lajos karnagy. Műsor után sorsolás, tea, büffé, tánc reggelig.

x Gyapinfonalak és mindenféle kézimunka anyagok legnagyobb választékban Széchenyi-u. 1. Szilágyinál kaphatók.

Őszi újdonságok
megérkeztek
Feldheim Imre nosztóházába
KOSUTH-U 6.

A szépinség dacára is kaphat azonnal valódi salgótarjáni tarhos fűtőszentet
Elsőrendű tüzelőanyag, teljesen pótolja a porosz kőszentet. — Kizárólagos képviselő:
Schuschitzky János és Társa cég
Debrecen, Szent Anna ucca 7.
Telefon 12-48, 12-62. Telefon 12-48, 12-62.

Közérdekű levelek Elhanyagolt ut

Kaptuk a következő levelet: Tisztelt Szerkesztőség! Szíveskedjenek az illetékes körök figyelmét felhívni arra, hogy a vámospércsi és a létai ut rendkívül elhanyagolt. Nagy forgalom bonyolódik le ezen részen, de a közlekedés székérel vagy bármilyen más járművel szinte életveszélyes. Utkaparó munkának vajmi kevés nyomát lehet itt felfedezni, éppen azért szeretnénk ezeket a sorokat elsősorban az utmesterhez és felettes hatóságához intézni.

(Több gazda.)

Egyesület alakult a Nemzeti Múzeum segítésére

A Magyar Nemzeti Múzeum Barátainak Egyesülete gróf Széchenyi Bertalan és Homann Bálint elnökök aláírásával köriratot intézett az összes törvényhatóságokhoz és más erkölcsi testületekhez azzal a felhívással, hogy lépjenek be az egyesület tagjai sorába. A törvényhatóságokat különösen arra kéri, hogy alapítótájak legyenek.

Az egyesületnek az a célja, hogy a Magyar Nemzeti Múzeumot támogassák és segítsék. Hasonló természetű egyesületek a külföldön, különösen Németországban mindenfelé alakultak.

Debrecen város tanácsához is érkezett ilyen felkérés, mely fölött a tanács nem döntött, hanem a megkeresést áttette a jog és pénzügyi bizottsághoz.

Kardoss Géza még nem kapja meg az 5000 aranykorona szubvenciót

Mint ismeretes, a törvényhatósági bizottsági közgyűlés úgy határozott, hogy a Kardoss Gézának december végén járó 5000 aranykorona esedékes szubvenció részletét azonnal kifizeti, hogy ezáltal segítsen a színházon.

A tanács tegnap délelőtt foglalkozott ezzel az ügyvel és Csűrös javaslatára kiutalta az 5000 aranykoronát — azonban kimondta azt is, hogy nem fizeti ki. Illetőleg csak akkor folyósítja, ha Kardoss Géza a május folyamán az Uniótól beszerzett díszletek és ruhák kizárólagos adására vonatkozólag a közzegzői okiratot tanácsnak bemutatja. Kardoss takarékosági okból az okmány kiállítását mindeztől megtagadta, most azonban a tanács kényszeríti az okmány átadására.

Kitelődött a Nagytemplom toronyóráinak kicserélése

Megirtuk annakidején, hogy a város elhatározta a Nagytemplom toronyóráinak kicserélését és erre vonatkozólag a szerződést el is küldte az órágyárnak aláírás végett.

A gyár most közli, hogy csak két feltétel mellett hajlandó a szerződést aláírni és pedig a város viselje a szerződéskötési illetéket, másodsor a szállítási határidőt a tanács határozattal számított 16 héten belül állapítsák meg — kivéve, ha az erős hideg a toronyban a műszerész munkát megakadályozza.

A tanács ilyen értelemben módosította a szerződést.

Anyakönyvi hírek

SZÜLETÉSEK.

A debreceni anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő születéseket jelentették be:

Major László tímármester, leány Piroška; Vázi Lajos földműves, leány Zsuzsanna; Nemes Zsuzsanna cseléd, fiú József; Pintye György rendőrségi kézbesítő, leány Magdolna; Erdei Juliánna cseléd, leány Juliánna; Lázár Ignác korcsmáros, fiú Imre; Budai Gizella napszámosnő, fiú István és László (ikrek); U. Kovács János máv. kovács, leány Mária; Juhász Róza háztartás, leány Róza; Buza Irén cseléd, leány Gizella; Bedő Juliánna háztartás, leány Margit; Kujáni János gimnáziumi tanár, fiú Péter János; Fodor András földműves, leány Ilona; Holló Imre vendéglős, leány Erzsébet Klára.

HALÁLOZÁSOK.

A debreceni anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán az alábbi haláleseteket jelentették be:

Grittner József rk. 48 éves, Bellegelő 253.; Ecsedi Józsefné Mike Juliánna ref. 82 éves, Ovoda ucca 14.; Cservényák Magdolna gk. 6 napos, János ucca 79.

— A Szepesi Szövetség sétatirándulása a zeleméri templomromokhoz. A Szepesi Szövetség f. hó 14-én vasárnap kedvező idő esetén sétatirándulást rendez Zelemérré. Találkozás a Bőszörményi uton a Hat van uccai villamos végállomásnál fél tízkor. Visszaérkezés vonaton háromnegyed 5 órakor. Vonatköltség III. oszt. 6300. tisztviselelő kedvezményrel 2500 K. Vezető dr. Horvay Róbert.

— Tűz az Olajútóben. Tegnap délelőtt 10 órakor tűz volt az Olajútóben. Nagy Gábor hajcsár kunyhója a primitív kéménytől kigyulladt és teljesen leégett. A tüzoltóságot Tóth Pál a 6-os számú telefonon értesítette, azonban a gyorsan égő tengerisutkás tetejű kunyhót nem lehetett megmenteni.

— Tizenöt millió kőért loptak. Gyulán elkövetett nagyszabású lopás nyomozásába kapcsolódott a debreceni rendőrség. Mint a gyulai rendőrség jelentette, Schmidt Béla ottani vasúti tisztviselelő lakásába az ablakon keresztül ismeretlen tettesek behatoltak és nagymennyiségű ruhákat, ékszereket loptak el 15 millió korona értékben. Valószínű, hogy a betörők Debrecen felől szöktek s a debreceni rendőrség széleskörű nyomozást indított kéréstőlük.

— Berettyóújfaluban rendbehozzák a gyalogjárókat. A Fő-ucca az fajtózáásával kapcsolatosan Berettyóújfaluban a község egész területén rendbehozzák a gyalogjárókat. Kikövezik a Teleki uccát, a Kert uccát, a községi tisztviselelőtelepen végigvezetik az utat a temetőig, az Erzsébet ucca még kiköveztelen oldalát is rendbehozzák és a laktanyáig is járhatóvá teszik az utat. A tavasszal hozzákezdnek a községen át vezető állami út kiépítéséhez is. Ezzel egyidejűen lehetővé válik a község uccáinak öntözése is, ami által a lakosoknak egy régi kívánsága és a közegészségügynek fontos követelménye teljesül. Berettyóújfalun tehát mint ideiglenes megyeszékhely rohamosan fejlődik. Dr. Erőss István főszolgabíró a község előljáróságával egyetértően buzgón fáradozik Berettyóújfalun fejlesztése érdekében.

KÖZGAZDASÁG

Terményidőszde.

A toszdetanács hivatalos árjegyzése a következők: buza 75-ös tiszai 395—400, felsőtiszai 392.5—397.5, 76-os tiszai 400—405, felsőtiszai 397.5—402.5, 77-es tiszai 405—410, felsőtiszai 402.5—407.5, 78-as tiszai 407.5—412.5, felsőtiszai 405—410, rozs pestvidéki 300—305, rozs más 297.5—302.5, árpa elsőrendű 265—275, árpa középminőségű 255—265, sörárpa felvidéki 330—370, sörárpa egyéb 320—340, köles 190—200, zab elsőrendű 235—240, zab középminőségű 222.5—227.5, tengeri 265—270, tengeri új 192.5—197.5, repce 565—570, korpá 167.5—170 ezer korona métermázsánként ab Budapest.

A határidőpiac hivatalos ároflyamai: magyar buza novemberre 399, márciusra 430—432.5, zárlat 431.5—432, májusra 430—434, zárlat 431.5—432, magyar rozs márciusra 332.5—335.5 zárlat 332—332.5 ezer korona.

Ferencvárosi sertésvásár: Felhajtás 3700, könnyű 14.5—15, közepes 17.5—16.75, nehéz 18.5—19.

Valuták.

Angol font	345600	347600
Belga	9917	9957
Cseh korona	2109	2119
Dán korona	18975	19035
Dinár	1252	1262
Dollár	71100	71400
Francia frank	2305	2365
Hollandi forint	28485	28635
Lengyel zloty	7835	8035
Lej	386	400
Leva	513	519
Lira	2920	2980
Német márká	16914	16974
Osztrák schilling	10030	10070
Norvég korona	17840	17890
Svájci frank	13745	13795
Svéd korona	19030	19090

Révai nagy lexikona teljes 19 kötetben széppéldány feláron eladó megtekinthető; Antalfy József könyvkereskedésében Szent Anna- és Varga-utca sarok.

Az ingóságközvetítő hirdetése.

(ref. egyházi bérpalota, a Déry-muzeum mellett, Telefon 11—99.) Az Ingóságközvetítő nagy karácsonyi vásárt rendez. Erre a nagyszabású karácsonyi eladási alkalomra küldje be mindenki felesleges tárgyát, mert most azokat értékesíteni tudja. Elfogadjuk eladásra mindennemű ingóságot, butorokat, disztárgyakat, régiségeket, szőnyegeket, arany és ezüst ékszereket, mindenféle gyermekjátékokat. Az Ingóságközvetítőnél alkalmi áron szerezhet be mindent. Páratlan alkalmi vételek: gyönyörű kandelláberek, asztali villanylámpák, petróleum és villanyesillárók, petróleum-lámpák, ajándéktárgyaknak is igen alkalmas disztárgyak, fali és ingaórák, kétszemélyes komplett borbélyműhelyberendezés illatszékrennyel, borbélyszékek, kályhák, asztal-spórok, Schöberágyak, sezlonok, diványok, Wertheim-szekrények, magános butordarabok, tükrök, vadásztáskák, debreceni és hortobágyi emléktárgyak: esikőbőrös kulacsok, tányéros pipák, tányéros dobányszékek, férfi és női télikabátok, afrikai és lószőrmatracok, képek és mindenféle ingóságok. Keresünk megvételre íróasztalokat, egész hálókat, ebédlöket, ebédli és futószőnyegeket, korcsolyákat, Schöberágyakat, sezlonokat, — férfi és női télikabátokat és mindenféle ingóságokat.

SPORTHIREK

A debreceni ifjúsági válogatott összeállítása:

Az Ifj. válogatott Nyiregyháza ellen a következő összeállításban játszik: Némethy, Papp, Szendrő, Fridi, Beluch, Kalmár, Dugó, Vértés, Magyar I, Magyar II, Marozsán, — Tartalék: Varga, Kecskés, Kerecsi, Simon. — Ifj. kapitány.

A DKE.

f. hó 12-én este 7 óra 30 percekor klubhelyiségében tartja rendes heti tagértekezletét. — Tárgy: Díjak kiosztása, vigalmi-bizottság kiküldése, stb. — Tekintettel a tárgy fontosságára, kérjük a sporttársak mennél nagyobb számban való megjelenését. — A DKE. Vezető sége.

Szombat este érkezik:

a magyar válogatott csapat Debrecenbe és a keletmagyarországi alszövetség ünnepélyes fogadtatást készít elő az amatőrválogatott csapat részére, amely első ízben vendégszerepel Debrecenben. A keleti csapat összeállítása igen sikerültnek mondható és a játékosok hatalmas ambícióval készülnek a küzdelemre, hogy a gyönyörű cserleg védelmét és a szép ezüst érmeket megszerezzék. A mérkőzés a Diószegi uton lesz. Előzőleg Debrecen és Nyiregyháza ifjúsági válogatott csapatai mérkőznek.

Pesterzsébet

csapata szombaton délután játsza le a Bocskay csapatával a két héttel ezelőtt félbeszakadt ligamérkőzését. A Bocskay új csapatösszeállításban szerepel. hír szerint nem játszik a formán kívüli levő Urik, akit Groszmann fog helyettesíteni a centerben, míg balösszező a reaktívált Szalontay lesz.

A DTE

ifjúsági szakosztálya péntek délután 6 órakor a Pannoniában állást tart, — amelyre az összes ifjúsági játékosok megjelenését kéri a vezetőség, mivel az ifjúsági bajnokság ügye kerül megbeszélésre.

DTE—Posta.

A DTE vasárnap délelőtt fél 10 órakor a nagyterdei sporttérben a Postások csapatával tréning mérkőzést tart, — amelyre a vezetőség ezúton is kéri az összes játékosok megjelenését.

Kovács Gyula tüzfűza- és szénkereskedő. — Telefon: 4-64. Állandóan a legszelídabb árban beszerezhető. **Éles és aprított tüzfűza tölgy és bükk anyag.** Debrecen, Károlyi Ferenc József-ut 10b. István-malommal szemben.

APRÓ HIRDETÉSEK

ÜZLETVEZETŐT
keres jörforgalmu vendéglő 10,000.000 korona óvadékkal. Cim a kiadóban. 523

KOCSIS,
józanéletű, megbízható, november 15-re felvétetik. Fehértői temetkezési intézetben, Dégenfeld tér.

BELÁRONÓ
jó köznevelővel, a n. n. felvétetik. Szent Anna 42. szám.

FODRÁSZSEGÉD,
kiszegíteni vagy állandó munkára felvétetik. Hens fodrász, Bőszörményi ut 23. 504

KEP
manikűrös kisasszonyt — azonnal felvesz Marosyné Cegléd ucca 2. 506

KENYÉR
és sütemény kihordásra mindenes felvétetik. — Fenyvessy, Vár ucca 6.

AZON
szőke női, ki szerdán reggel Szent Anna uccán a lapra figyelmeztetett, kérem „Szőke” jellegű tudassa című e lap kiadási hivatalában. 505

HAZTARTÁSBAN
jobb magános asszony vagy leány kerestetik kis családdhoz, ki minden teendőt megtesz. Jelölhet Pataky, Csapó ucca 19, Keresztépiletben.

PÉNZBESZEDŐ
5 millió kaucióval azonnal felvétetik. Kinek ke. képpárja van, előnybe részesül Cim a kiadóban. 512

Kitűnő fajgyűmölcsfák megérkeztek
Unghváry József
ceglédi kertészetéből
Vásárolható
Debrecen, Bethlen-u. 5. sz. a.

Szabó János
uri divat és egyenruha szabóságába megérkeztek az őszi és téli **divatszövetek.**
Hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételek mellett is készítenek öltönyt, téli kabátot, vagy felöltőket. Egyenruhákat minden kivételben készítenek. Egyenruhakellékek és katonai cikkeket állandóan kaphatók üzletben ref. püspöki palotában a Nagytemplomnál.

Szombaton, 13-án **nagy malackakönyv vacsorát rendezek**
melyre a n. é. különböző becses pártfogását kerem Teljes biztaltat!
Mezey György Csillag-u. Vadkacsa vendég ós 21. szám.

ALKALMAZÁST KERES

Fűszerszakmában kellő jártassággal bíró utazót felvesz Lindenteld, Dégenfeld-tér.

KÖZÉPKORU

özvegy urnó, a háztartás minden ágában kiváló jártassággal bír, szóval mindenhez jól ért, ajánlkozik plébániára, magános urhoz, magános urnóhoz, birtokra is kimegy. Cim a kiadóban. 481

PÉNZBESZEDŐNEK

25.000.000 kőcíóval ajánlkozik. Cim a kiadóban. 502

SZORGALMAS

házevelő, aki több nyelvet beszél, szépen tud varrni és gazdálkodásban teljesen jártas, állást keres. Miklós uca 8. szám, Szabóknál. 485

AJÁNLAT

JUNGREISZ MARI női kalap üzlete, Arany János uca 37. 177

Uborka

ecetes 5 literes üvegekkel és vizes kilogrammonként állandan kapható Lindenteld Dégenfeld-tér. 462.

VACUUM

benzint, Gargoyle Mobiloil olajat használjon. Grünberger és Glück főlerakattól. 7a

TÜZIFA ES ÉS EN felelőnyösebb beszerzési forrás Erdélyi Tűzi a behozatall Rt. Telefon 12-50. és 19-93.

AROMAS.

zamatos szappan Király útelében a vezető elnök ptekeségek. Dégenfeld tér 11. szán. 1183

MÁRVÁNYMOZÁK

cementlapok, betonárak, építési anyagok a legolcsóbban beszerezhetők a Debreceni Működgyárnál, Fűrdő uca 2. szám.

SZÁRAZ

tölgy és bükkfa, valamint porcelán készén, legolcsóbban kapható Grünfeldnél, Csapó uca 16. Telefon 3-82. 30a

JOMINÓSEGÜ

csertéglá és cserép kapható a Tóth és Sebestyén Rt. Kishegyesi uti téglagyárból. Eladása Simonffy uca 1-a, II. em. Telefon 610.

HO ES SÁRCIPÖ

javítást olesón és szak-szerűt végez Bodnár és Kovács műszerész, Csapó 76. 4a

SIRKÖVEK

működgyárnál, terméskőből olesón kaphatók Debreceni Működgyárnál, Fűrdő-útcán 2. 15a

PENZKÖLCSÖNÖK

után legnagyobb kamatát fizet ma a Nagy Lajos áru és ingatlanforgalmi vállalat központi irodája, Veres uca 9. sz.

Tölgyfa feivágva, hazaszállítva K 49.000. Rákóczi 18. szám. 199

HENCSEK, diványok, matracok és paplanok kaphatók, Erdődinél, Simonffy uca 13. Javításokat elfogad. 6a

KITÜNÖ

házikoszt, kihordásra is kapható, jutányos árért. Vigkedvü 28., Tóthné. 8a

LEGUJABB

bársony kalapok 130 ezer koronáért alakítók a legolcsóbban, szereshetők be. Turynénál, Paocsirta 41.

Tölgyfa

főlvágva, házhoz szállítva, mázsánként K 49.000. Megrendelhető Varga-utca 11. sz. 325

URNOLGYEK!

Bálint Margit női divattermékben (Péterfia 60.) elegáns és divatos öszi ujdoságok a legolcsóbban készülnek, melyből sziveskedjenek meggyőződni. Kabátok 300 ezer kor., ruhák 100 ezer koronáig állnak.

MANIKÜRÖZTESSEN

Parfumerie Ilonában — Degenfeld tér 2. Egy manicűr 5 ezer korona, eus5 rendő munkaerőkkel. 100 ezer korona vásárlásra ingyen adunk manicűr bérletet. 27a

ARANY

Karika gyűrűk, pontos órák, ékszerek legjutányosabban Stassik és Blattnernél, műórák és ékszerész, Csapó uca 12. Nagy javító műheiv 22a

FILC

és bársony kalapok — nagy választékban, olesón szereshetők be. — Matka Anna, Csemete 1. 10. 41f

FIGYELEM!

Győzdődjön meg áramlesőségéről és munkám artósságáról. Minden kádozt munkáért és anyagért felelek. Női talpasarok 30. férfi 35 ezer. Női fejelés 85, férfi 95 ezer. Férfi és női cipők Jung, Simonffy uca 37. 4a

ELŐRAJZOLÁSHOZ megérkeztek a legújabb stilszerű sablon minták nagy választékban. — Pontos és tiszta munka. Fazekas előnyomda és kézimunka üzlet, Szent Anna 6. 3a

HO ES SÁRCIPÖ szak-szerű javítása Simonffy uca 16. Nagy műszerész. Telefon 6-63. 5a

ÉPÍTKEZÉSHEZ

tégla és cserép legolcsóbb áron beszerezhető Kleintéglagyár. Iroda Royal-épület. Telefon 50., 557. 39a

SZÁRAZ

tölgyfa legolcsóbban megrendelhető Kőlesey 6. 146

BÁRSONY

kalapok 120.000 K-tól, — filc-kalapok 100.000 K-tól kezdve. Jungreisz Mari női kalap üzlete, Arany János uca 37. 438

Tűzelésre igen alkalmas tengeri csúka mázsánként tízezer koronáért kapható. Kőzraktár, Hid uca 16. 76a

BIRO

uhafestő plüssrózása és gouvrierozása áll a legolcsóbban. Bika udvar és Péterfia uca 30. 18a

Hó és sárcipőket

villanyerőre berendezett üzletben, a legszebben és legolcsóbban javítok. — Szander, Deák Ferenc uca 21. 466

NIKKELEZÉS.

galvanizálás, Földvárinál. Széchenyi 55. Telefon 168

Ferénemű varrást elegánsat s egyszerűt, valamint javítást vállal Dózsa Lászlóné, Kut-u. 62

KIS DEÁKOKAT

kosztra vagy kvartélyra elfogad, tanár. Rákóczi uca 29. 510

„RUZICKSKA“

gyermekfénykép specialista. Karácsonyra mérsékelt árak. Piac uca 32. 498

KVARTÉLYT

kaphat Zsák uca 2. sz. keresztépület. Sz 5

ELSORENDU

hőzai darabos szén, elismert minőség, szagtalan, mázsánként 42.000, hazaszállítva. — Telefonon is megrendelhető. Telefon 6-74. Rosenfeld és Fischer, Salétrom uca 12. 47a

ABLAKOK

minden nagyságban, készen kaphatók. Blattner Kálmán ablakgyártási telepén. Sziv uca 14. 516

LAKÁSOMON

mosást, vasalást elvállalok. Székely uca 20. sz. 519

BOROTVÁLÁS

2000. hajvágás 3000. fazonra 5000. Szombat déltől vasárnap délig 50 százalékkal drágább. Toma Pál fodrász, Széchenyi uca 57. 522

TÖLGY

tűzifa, felaprítva, száraz 48.000 kor. mázsánként, hazaszállítva. Agárdi uca 6. Telefon 12-04. 511

KIMUTATÁS

C/969—1926. Hivatkozással megbízatásunkra, tisztelettel jelentjük, — hogy a Hadróá d. cs. termelő és kereskedelmi r. t. felszámolásban 1925. év június hó 1.—dec-ig terjedő időben a vagyoni állapotban semmi változás nem történt. — Igazgatóság és felügyelő bizottság

KERESLET

ÉLETRÉPES üzlethez közreműködőtárs kerestetik. Ajánlatok „Ezüst” jellegre kiadóra kérek. 427

JOÁLLAPOTBAN

levő ezüst díszlárgyat — vagy evőeszközöt veszek. Ajánlatokat „Ezüst” jellegre kiadóra kérek. 462

KUTYÁT

hímsiat keresek vételre. A címet kérem a Pataky irodától. Csapó, uca 19. Kereslet. 45a

KET

fekete női sapka elveszett tegnap este halpiactól Simonffy, városház, Kossuth, Balthyányi és Szent Anna utcákon. Beesületes megtaláló hozza Simonffy uca 5. Gáspár József üzletébe. 500

KÖZPONTBAN

levő butorozott lakásba intelligens lakótársnőt keresek. Cim kiadóban. 508

ELADÁS

ÁTADO LAKÁSOK: Piac ucaán komfortos 3 s bús, Balthyányi, Miklós, Bethlen, Csillag, Szepességi ucaán 2 szobás, Hock lakásiroda, Szent Anna négy. 41a

ÁTADO LAKÁS

egy szoba, konyha, spejz, fűskamara, gyermektelen házaspárnak, leljépsért. Homok uca 31. Megtekinthető 1—4-ig.

EGY

szoba, konyha, kevés lelépéssel, azonnal kiadó. Cim Mester uca 13. sz.

CSINOSAN

butorozott szoba, különbejárattal, azonnal kiadó. Simonffy 9. 503

SZÉPEN

butorozott szoba, konyhával, vagy előszobával, kiadó. Simonffy ut 2. 509

CSINOSAN

butorozott szoba azonnal kiadó. Vörösmarthy uca 7. szám. 513

KIADO

egy szoba, fűskamra, külsőpad, évi lakbér előre-fizetve. Bercesényi 3. 381

ÜZLET BAKTAR

TÜZIFATELEP teljes fűrészelő és aprító berendezéssel, szinnel. — Irodanéplettel, összes részvényeivel a költségmentesen eladó. Cim a kiadóban. 54a

NEGY

kemencés forgalmas sütőde, betegség miatt azonnal átadó. Cim: Széchenyi uca 49. szám. 496

ELADÁS

ELADO hőrfedeles hintó, vetőgép talajtömörítő, istállóajtó, és kilyszített disznóbőrök Király uca 9. 459

MODERN

komplett topolya betétes háló berendezés, teljesen új, világos keményfa, elköltözés miatt azonnal eladó. Bercesényi 47. D

ELADO

diványok, hencserek, szalngarnitúr tükörrel, — könyvszekrény. Szentpéteri kárpitosnál, Széchenyi uca 8. udvarban. — Javításokat vállalok. 28a

EGY

kényelmes, használt szalngarnitúra, asztallal, 2 virágállvánnyal eladó. — Hatvan uca 31. Ku

PAPAGÁLY

Jakó. eladó kalitkával. — csupán helyszűke miatt. Beszél, fütyöl, dalol. bármikor megtekinthető. — Cim a kiadóban. 44a

SZEP

keményfa hálószoba — piűs szalngarnitúra, festett vaságy sodronnyal és madráccal, olesón eladó. Szent Anna uca 23., ucaai lakás.

EGY

jókban levő szörme női bunda és egy férfi fekete kabát eladó. Székely uca 20. Vendéglő. 518

ELADO

500 liter sámsoni kertli új bor. Eötvös uca 110. 517

VIZSLAKÖLYÖK

kiváló alomból, 2 hónapos, him, eladó. Telefon 2-25. M

MOSLÉK

eladó. M. kir. 6. vonat. osztag közlekedési bizottsága, vonattaktanya, Hadróázi ut. 499

ELADO

3 ajtós szekrény, egy világos keményfa ágy és éjjeli szekrény, részletekben is. Vessényi tér 12. Telefon 193. 497

INGATLAN

CSALÁDIHÁZ, központi, beköltözhető nagy lakással eladó. Cim a kiadóban. 487

ELADO HÁZAK

Kossuth uca elején 7 szobás, komfortos családiház. Arany János ucaán modern 4 szobás, 310 millió. Péterfia 12. négy szobás lakással 320 millió. Lorántffy 13. négy szobával, 220 millió. Sziv uca 10. bérház 3 szobával. 220 millió. Rákóczi ucaán modern 4 szobás ház. Hoch birtokiroda, Szent Anna négy. 42a

ELADO

családi ház, rókton beköltözhető lakással. Eötvös 37. 501

KERESZTESI UCCA

80. számú ház, kétkemencés sütőde, könnyű fejtételek mellett, eladó. Cim Sedler, Széchenyi 39. sz. 495

ELADO

ház Teleki uca 60. szám, melyen 22 évig keres-mahelyiség volt, nagy pin-cével. Értekezni Kar uca 15.

NAGYTEMPLOMTOL

két perc távolságra 6 szobás, teljesen modern családiház, parkirozott udvarral eladó. Értekezni Piac uca 41. szám alatti ingatlanforgalmi irodában. 38a

ELADO

Hajdumegyében 90 kat. holdas buza-termő tanyás birtok, kedvező fizetési feltételek mellett. Értekezni Piac uca 41. szám alatti Ingatlanforgalmi irodában. 38a

PATAKY ISTVAN

v. grófi uradalmi tisztartó. Az orsz. földbirtok r. bíróság által engedélyezett ingatlan értékesítő. Péntek-közesen szerző és az országos gazdaságtervezet elhelyező irodája Debrecen, Csapó uca 19. szám. — Föld bérbeadó és eladó minden nagyságban. Ház, szintén kisebb-nagyobb.

Eladó házak:

Borz uca 18. szám. Arpad tér 10. sz. Virág uca 14. Csapóékert: Kintzi uca 85. János uca 44. Homokkert, Budai Ézsaiás uca 6. Kerekes Géza uca 39. Kintzi uca 69. Kátz telep 45. és 11. Gerőby telep, Király Ferenc uca 7. Bihar telep — Onosny uca 17. számú. Eladó a Dembinszky ucaán 2. számú ház, nagy tejjel és Bauer telepen, Honti uca 15. számú ház olesón, Pataky Csapó uca 19. Péntek és buzakölösönt kőzetűt a Pataky iroda. Olesó kamatut is, Pataky, Csapó uca 19. keresztépület. 34a

PÉNZ!

Péztét, százmilliót, ügyfelem földbirtokosnak kiadna kölcsön! Kapható belője kevesebb is. Pataky, Csapó uca 19. szám. keresztépület. 35a

BÉRBEADO

feketeföld, kellő épületekkel, 85 kiló buza bérholdként, a terület 800 hold, s van egy 200 holdas, ennek évi bére 250 mm. buza, vasuti állomás és országot mellett majdnem.

HÁZ

eladó, Bihar telepén. — Csorba Lajos ucaán, négy számú, olesó, a Postakert Gyár uca 6. számú is eladom. — Pataky, Csapó uca 19. 38a

ELADO

családi ház, rókton beköltözhető lakással. Eötvös 37. 501

KERESZTESI UCCA

80. számú ház, kétkemencés sütőde, könnyű fejtételek mellett, eladó. Cim Sedler, Széchenyi 39. sz. 495

ELADO

ház Teleki uca 60. szám, melyen 22 évig keres-mahelyiség volt, nagy pin-cével. Értekezni Kar uca 15.